

OSWAJANIE KOMPUTERA

pierwsze kroki w cyfrowej rzeczywistości

Tadeusz Narkun

Warszawa – lipiec 2016

AUTOR

- **Tadeusz Narkun**

KOREKTA I SKŁAD

- **Tomasz Smaś**

WYDAWCA

- **Związek Powiatów Polskich, Plac Defilad 1, 00-901 Warszawa**

ISBN 978-83-62251-17-9

Spis treści

1. Co autor ma na myśli	5
2. System operacyjny	7
3. Zabezpieczenia	9
4. Nie zaśmiecaj i często czyść system.....	12
5. Instalacja oprogramowania	14
6. Komunikacja.....	17
7. Przydatne oprogramowanie.....	19
8. Odrobina humoru	21
9. Na skróty szybciej.....	23
10. Jak się ratować gdy trzeba	31
11. Mądry użytkownik przed szkodą.....	33
12. Sterowniki.....	35
13. Jak uruchomić stare programy?.....	36
14. „Boski Tryb”	38
15. Kontrola czasu i treści na naszej maszynie	39
16. Czarna skrzynka Windows.....	41
17. Galeria fotografii	42
18. Diagnoza błędów podczas rozruchu systemu	44
19. Kalibracja monitora.....	46
20. Zgrywanie płyt CD.....	47
21. Jak oczyścić pulpit.....	48
22. Kontrola nad kontrolą konta użytkownika	49

24. Mity o zwiększaniu wydajności	50
24. Ku przestrodze: między Microsoftem a pomidorami.....	51
25. Aktualizacja systemu.....	52
26. Bezpłatne bezpieczeństwo z MSE	55
27. Odzyskaj władzę nad komputerem.....	57
28. Windows 8 już jest, a przebija się Windows 10.....	58

1. Co autor ma na myśli

Dzisiaj człowiek aktywny właściwie nie ma już wyjścia i musi przynajmniej w stopniu podstawowym umieć posługiwać się komputerem. Za pomocą komputera i internetu dokonujemy operacji finansowych, robimy zakupy, wybieramy i rezerwujemy hotel, oglądamy filmy, rozmawiamy ze znajomymi i rodziną. Słowem – właściwie na każdym kroku korzystamy z dobrodziejstw tej elektronicznej maszyny, która jest kalkulatorem, maszyną do pisania, długopisem, kinem, teatrem, zabawką, maglem towarzyskim i bóg wie czym jeszcze.

Komputer wkroczył też szeroką falą do administracji publicznej i widok urzędnika z długopisem i kalkulatorem w rękach właściwie już zaniknął. Niestety, zbyt często słyszę bywając z wizytą w różnych urzędach, że właściwie teraz nasi urzędnicy mają podwójną robotę, bowiem zbyt wiele rzeczy trzeba wklepać do komputera, ale i tak załatwić w dawny sposób, czyli na papierze, który wciąż jeszcze króluje w naszej administracji. Często nie dlatego, że prawo tego wymaga, tylko przez to, że nasza świadomość pozostała jeszcze nie w dwudziestym, ale w dziewiętnastym wieku, a więc czasie papierów, teczek, regałów i różnych przepastnych archiwów mierzonych w kilometrach.

Barierą jest i to, że jednak dla wielu z nas operowanie klawiaturą i myszką jest trudniejsze i bardziej tajemnicze od długopisu i kalkulatora, bądź nawet liczydeł. Najczęściej też nasza wiedza jest bardzo podstawowa i nie do końca wiemy, co też ten nasz komputer może wymyślić. Otóż on niczego nie wymyśli, jeśli my, ludzie, nie zaprogramujemy go i nie wprowadzimy danych. Bez naszego ludzkiego wsadu komputer to tylko trochę żelastwa, kabli, szkła i plastiku, który bez nas nic sam nie zrobi.

I to jest pierwsza i najważniejsza prawda: komputer tylko nas wspomaga i sam nic nie wymyśla tylko przetwarza nasze dane. I to od nas tylko zależy, co mu z tego wyjdzie i czego się my, ludzie, dzięki temu dowiemy. Trzeba go zatem oswoić, a to wcale nie jest takie trudne, jeśli poświęcimy temu trochę czasu.

Temu ma służyć ta publikacja będąca małym przewodnikiem, w którym znajdą Państwo praktyczne i przydatne na co dzień wskazówki, ułatwiające życie z komputerem.

Na pierwszy ogień tych rozważań proponuję jednak trochę uśmiechu i dlatego na początku „OSWAJANIA KOMPUTERA” zrobimy małą retrospekcję.

Kiedy przed laty już w większej liczbie pojawiły się komputery w Polsce, zaczęły się kłopoty z nazewnictwem całej tej elektronicznej maszyny. Zamieszanie spowodowali nasi językoznawcy. Stanęli oni na stanowisku, że terminologia komputerowa zawiera tak zwane barbaryzmy. Polegało to na tym, że lobby językoznawcze twardo stało na stanowisku, że trzeba do sprzętu i oprogramowania komputerowego stosować koniecznie polskie nazewnictwo. Ale nie było przecież takiego.

Oczywiście w końcu wielu ludziom przyszło do głowy, że niczego nie da się zrobić na siłę i pod prąd. Jednak sporo czasu upłynęło, zanim to zrozumiano.

Do tego przyczyniło się pojawienie się dowcipnego nazewnictwa komputerowego, wyśmiewające nadmierny puryzm językowy. Dla przykładu przytaczam kilka terminów, które przechyliło szalę na rzecz używania nazw komputerowych, które przyjęły się na całym świecie komputerowym.

Zatem jak próbowano tłumaczenia na język polski:

- interface – międzymordzie;
- joystick – drążkowy wpływacz na położenie celu;
- mouse – przyłączny przesuwacz stołokulotoczny;
- cursor – migawka pozycjowskażna;
- plotter – pisakobarw różnofigurowy;
- floppy disc – giętki płaskokrążek informacjonośny;
- compact disc – płaskokrążek lustronumeryczny;
- lightpen – impulsznacznik ekranoświelny;
- microdrive – pętłotaśm małokasetkowy;
- hard disc – sztywnopłytkowy płaskokrążek informacjonośny.

W dalszych rozważaniach będzie już bardziej poważnie, chociaż uśmiech zawsze jest wskazany.

Tadeusz Narkun

2. System operacyjny

Komputer, bez względu jak bardzo jest nowoczesny, bez odpowiedniego oprogramowania stanowi tylko zbieraninę metalu, plastiku, drucików, śrubek i kilku innych rzeczy, nadających się na złom, jeżeli nie ożywia ich odpowiedni program.

Najważniejszym oprogramowaniem jest system operacyjny, który zamienia opisaną powyżej kupę żelastwa w inteligentną maszynę znacznie ułatwiającą nam życie i przyspieszającą nasze różne operacje, obliczenia i inne czynności.

Najbardziej rozpowszechnionym systemem jest Windows, produkowany przez Microsoft Corporation. Jest to system komercyjny, a więc sprzedawany według określonych reguł, po spełnieniu których możemy go legalnie używać.

Jakie atrybuty decydują o tym, że używamy legalnego oprogramowania?

Zgodnie z zasadami Microsoftu, legalne oprogramowanie cechuje, lub mówiąc inaczej elementami świadczącymi o legalności oprogramowania są:

1. Umowa licencyjna (jeżeli została dostarczona w formie papierowej);
2. Certyfikat autentyczności COA;
3. Oryginalny nośnik;
4. Oryginalny podręcznik użytkownika (jeżeli został dostarczony łącznie z oprogramowaniem).

Dodatkowym dokumentem mogącym świadczyć o legalności oprogramowania jest dokument zakupu (faktura, rachunek, paragon, umowa kupna-sprzedaży, itp.).

W przypadku oprogramowania OEM certyfikat autentyczności COA jest niezbędny, niezależnie od pozostałych elementów.

Zgodnie z dyrektywami Microsoft zalecam posiadanie minimum 2-3 z wymienionych wyżej atrybutów legalności. Jeżeli z jakichkolwiek przyczyn użytkownik nie posiada minimum dokumentacji wymienionej powyżej, wówczas każdy przypadek analizowany jest indywidualnie, przez organy do tego uprawnione na podstawie towarzyszących mu okoliczności. Dotyczy to wyłącznie licencji pojedynczych – FPP i OEM. Licencje korporacyjne, a więc najczęściej dotyczące całej grupy oprogramowania, np. dla konkretnego urzędu, kierują się innymi zasadami uwiarygodniania.

Dzisiaj na szczęście rzadko się zdarza, że najpierw kupujemy komputer jako samą maszynę, a potem system operacyjny. Na rynku przeważają komputery z tzw. systemem preinstalowanym, czyli najczęściej OEM. Jest to wygodne dla przeciętnego użytkownika, ale obarczone też wadą. System OEM lub preinstalowany jest legalny tylko na tym jednym komputerze. Jeżeli stracimy komputer, lub zmienimy go na inny, znowu musimy mieć nowy system.

System operacyjny Windows jest tak zwanym systemem zamkniętym. Oznacza to, że mimo posiadania licencji nie możemy dokonywać żadnych jego modyfikacji, czyli nie wolno nawet w najmniejszym stopniu ingerować w kod tego oprogramowania.

Przeciwieństwem systemu Windows jest tzw. oprogramowanie open source, którego największym reprezentantem jest system operacyjny Linux. System ten nie posiada ograniczeń Windowsa, można go dobrowolnie modyfikować, dostosowując do swoich potrzeb. Jest to jednocześnie oprogramowanie bezpłatne, które można instalować na dowolnej liczbie komputerów, dostosowując je do indywidualnych wymagań. Wadą tego oprogramowania jest konieczność większej znajomości zasad funkcjonowania systemu i samodzielnego dostosowania do własnych potrzeb. Jednak, w odróżnieniu od Windowsa, Linux jest systemem bezpłatnym.

Co wybrać?

Musimy spokojnie się zastanowić, wając wady i zalety każdego z tych rozwiązań. W większości wypadków, dla przeciętnego użytkownika szczegóły systemu nie będą przeszkadzały w codziennym posługiwaniu się komputerem, jednak słabością systemu open source może być słabe dostosowanie sterowników najnowszych urządzeń peryferyjnych, czyli przede wszystkim drukarek, skanerów, aparatów, ale i routerów, za pomocą których łączymy się z internetem.

3. Zabezpieczenia

Jeżeli mamy już system operacyjny, to większość z nas będzie się starała połączyć z internetem, co jest możliwe, albowiem każdy system operacyjny ma własną przeglądarkę internetową. Połączenie z internetem otwiera nam wielkie możliwości, np. pobranie uaktualnień do systemu operacyjnego, czy też pobranie darmowych programów, w tym także biurowych. Oczywiście, będziemy też mogli przeglądać różne strony z mniej lub bardziej przydatnymi dla nas informacjami (na początku zwrócimy zawsze uwagę na te mniej nam potrzebne).

I oto dochodzimy do sedna, czyli zabezpieczeń naszej maszyny przed różnymi niebezpieczeństwami. Oczywiście, w urzędzie właściwie robi to za nas osoba odpowiedzialna za infrastrukturę komputerową, ale warto trochę przyjrzeć się temu zagadnieniu.

Co jakiś czas wybucha na świecie wydarzenie hackerskie, to znaczy włamania do komputerów. Tak naprawdę bezpieczni jesteśmy tylko wtedy, gdy nie mamy połączenia do sieci internetowej, ale po co nam wtedy komputer? Chyba tylko po to, aby pisać listy (nie będziemy mogli ich wysłać bez sieci) i stawiać pasjansa bez kart.

Najpierw jednak omówimy krótko zabezpieczenie komputera hasłem, aby nikt poza właścicielem nie mógł go uruchomić.

Odpowiednie zabezpieczenie komputera jest więc bardzo ważne. Nie będziemy tutaj wnikali w profesjonalne zabezpieczenia sprzętowe, ale takim pierwszym progiem do pokonania powinno być silne hasło. Silne hasło musi być długie, najlepiej jeśli składa się z liter dużych i małych oraz liczb i znaków specjalnych, dość gruntownie przemieszanych. Jak ktoś utworzy hasło **abcd1234** to nie jest ono zbyt mocne i trudne do złamania (tak w żargonie komputerowym określa się obejście hasła). Jeśli już jednak wyglądałoby ono np. tak: **A43bc21D** nadal nie będzie to ideał, ale przynajmniej to drugie jest trochę trudniejsze do złamania. Hasłem warto zabezpieczyć nie tylko system operacyjny, ale także **BIOS** (Basic Input/Output System – podstawowy system wejścia-wyjścia), czyli zapisany w pamięci stałej zestaw podstawowych procedur pośredniczących pomiędzy systemem operacyjnym a sprzętem. Możliwość założenia hasła na BIOS pojawia się najczęściej, gdy po włączeniu komputera od razu wciśniemy i przytrzymamy klawisz F2 lub Delete. Osoby mniej doświadczone w obsłudze komputera powinny poprosić bardziej biegłą w tych sprawach zaufaną osobę. Co daje takie hasło? Jeżeli chronimy hasłem BIOS, to nie można uruchomić systemu operacyjnego np. z pendrive lub CD albo DVD ROM. A po co tak uruchamiać? Omija się hasło do systemu operacyjnego i można przejrzeć zawartość dysku. Po co to się robi? Aby na przykład ukraść ciekawą prezentację, dane klientów i wiele, wiele innych rzeczy nie przez sieć, tylko bezpośrednio z niezabezpieczonego np. laptopa.

Kiedy już mamy silne hasła, to przecież nie możemy ich zapomnieć. Jeżeli boimy się swojej słabej pamięci, to trzeba to hasło jakoś zapisać, ale tak, aby nie wpadło w niepowołane ręce. Na pewno nie jest w tej mierze dobrym pomysłem napisanie hasła na karteczce przylepnej i umocowanie go na biurku czy wprost na przyklejenie z boku komputera. Wiem, że niektórzy Czytelnicy oburzą się, iż nikt tak nie robi, ale zbyt często bywam w różnych miejscach i urzędach, żeby nie napisać tej uwagi.

Z jakością hasła łączy mi się pewne zdarzenie dość odległe, bo prawie z samych początków odrodzonego samorządu. Miałem chwilę wytchnienia od przyjmowania interesantów i postanowiłem przejrzeć jak kształtują się zarobki pracowników. Kiedy doszedłem do strony wydziału księgowości mojego urzędu, napotkałem przeszkodę w postaci hasła. Oczywiście mogłem zadzwonić do naczelnika, który podałby mi hasło i mógłbym sobie przejrzeć te zasoby jako osoba do tego uprawniona. Postanowiłem spróbować inaczej. Nie uwierzysz drogi czytelniku, ale już pierwszy wpisany wyraz otworzył mi dostęp do tych zasobów. Po prostu wpisałem nazwę części ciała, która najczęściej służy nam do siedzenia.

Teraz, przez dłuższą chwilę, opiszę szerzej i dokładniej, jak zabezpieczyć komputer przed włamaniem poprzez sieć i jak ochronić go przed zainfekowaniem wirusami. Wspomnę o zabezpieczeniach i skoncentruję się na sposobach zabezpieczenia komputera przed uruchomieniem go przez osoby nieuprawnione. Powiem także o zabezpieczeniu się od zagrożeń zewnętrznych.

Dzisiaj trudno już jest sobie wyobrazić komputer, którego nie używamy do łączenia się z internetem, czyli globalną siecią komputerową. Służy on nam do wykonywania obowiązków, robienia zakupów, poznawania świata, dyskusji ze znajomymi i z osobami, których właściwie nie znamy, ale z którymi kontaktujemy się za pomocą sieci, także wysyłając e-maile. Niestety, w sieci działają także różne osoby i organizacje, które permanentnie próbują zakłócić to działanie komputerów, wykraść nasze dane lub po prostu je zniszczyć poprzez zmazanie dysku. Wymaga to od nas niezwykłej czujności i sięgnięcia po profesjonalne środki zabezpieczające.

Wybór programów zabezpieczających jest ogromny, poczynając od bardzo drogich do bezpłatnych. Oferta jest bardzo bogata, dlatego przeciętnemu użytkownikowi komputera trudno się zorientować i wybrać najlepszy dla niego program zabezpieczający. Oczywiście, w urzędzie robi to (lub przynajmniej powinien) informatyk, a więc osoba profesjonalnie przygotowana do zmierzenia się z problemem wirusów. Warto jednak, nie będąc specjalistą komputerowym mieć pojęcie o zagrożeniach i sposobach ich unikania.

Narzędzi jest dużo, zatem jak wybrać najlepsze. Teoretycznie do każdego rodzaju zagrożeń najlepiej byłoby stosować oddzielny program. Jednak dzięki takiemu podejściu nasz komputer uruchamiałby się pół godziny, a jego działanie przypominałoby bieg żółwia, powodując stres i uniemożliwiając rozsądne korzystanie z maszyny. Należy więc poszukać programu bardziej uniwersalnego, który reaguje na różne zagrożenia i unieszkodliwia je.

Oczywiście powinien to być program rezydentny, czyli uruchamiający się razem z systemem operacyjnym i czuwający cały czas w tle nad bezpieczeństwem komputera, nie dopuszczając do zarażenia go niebezpiecznymi plikami, pochodzącymi z zewnątrz. Nie podam tutaj nazwy konkretnego programu, aby nie reklamować żadnej firmy, ale strony internetowe pełne są rankingów i wypowiedzi na temat skuteczności programów zabezpieczających, więc wystarczy sobie nieco poszukać i każdy użytkownik wybierze narzędzie właściwe dla siebie.

Najważniejsze jest to, aby z jednej strony program był skuteczny i reagował natychmiast na niebezpieczne pliki próbujące dostać się do naszego komputera, a z drugiej strony nie powinien nadmiernie obciążać procesora i pamięci naszego komputera, bo wtedy będziemy odczuwali dyskomfort powolnego działania maszyny. W mojej codziennej praktyce stosuję bezpłatny program antywirusowy firmy Microsoft, ponieważ dobrze integruje się on z systemem, często aktualizuje definicje wirusów i od dawna nie mam żadnych kłopotów z infekcjami komputera, a przy tym nie obciąża i nie spowalnia systemu. Dzięki temu nie martwię się zagrożeniami, a jednocześnie mój komputer wydajnie pracuje.

Moje doświadczenie z komputerami (nie jestem informatykiem, ale komputery to moje hobby od dawna) wskazuje, że jednym z najskuteczniejszych sposobów na bezpieczeństwo komputera jest unikanie podejrzanych stron internetowych, szczególnie z nielegalnym oprogramowaniem i tak zwanych dla dorosłych. To tam najczęściej możemy „złapać” jakiegoś wirusa, który wtargnie mimo naszego bardzo dobrego programu antywirusowego i będzie powoli wyniszczał zawartość naszego komputera oraz nasze nerwy.

Kiedyś znajomy poprosił mnie, abym zobaczył co dzieje się z komputerem jego kolegi. Gdy już znalazłem się u delikwenta okazało się, komputera nie dawało się już zamknąć a każde wciśnięcie jakiegokolwiek klawisza wyzwalalo już tylko pokaz na ekranie skąpo ubranej pani rechoczącej w sposób bardziej niż złośliwy. Wirus był tak „zjadły”, że nawet sformatowanie dysku wgranie nowego systemu niekoniecznie załatwiło by sprawę. Jakoś sobie poradziłem, ku uciesze właściciela komputera.

4. Nie zaśmiecaj i często czyść system

W poprzednich rozdziałach poruszyłem zagadnienia systemu operacyjnego oraz zabezpieczeń, zarówno przed niepożądanym dostępem do komputera, jak i zagrożeń, jakie czyhają na nas w sieci. Teraz czeka nas wyposażenie komputera w odpowiednie oprogramowanie, dzięki któremu będziemy mogli go w pełni wykorzystać dla swoich potrzeb. Zanim jednak zaczniemy instalować wybrane programy, warto poświęcić trochę uwagi dbaniu o komputer. Tak jak ze wszystkim, jeżeli chcemy aby praca z komputerem przebiegała bez problemów należy o niego dbać. Poniżej kilka rad, jak to skutecznie robić.

1. **Nie instaluj wszystkiego**, a tylko to, co jest potrzebne do pracy i rozrywki (jeżeli to jest komputer prywatny lub pracodawca na to pozwala). Bardzo często darmowe programy dążą do zainstalowania czegoś tam (np. Google Search), co nie koniecznie będzie nam potrzebne. Należy pamiętać, że zawsze mamy wybór i warto używać opcji instalacja Niestandardowa lub Dostosuj. Nie dopuśćmy do zaśmiecenia komputera niepotrzebnymi składnikami programów, których tak naprawdę nie używamy.
2. **Czyszczenie ze śmieci**. Tak, tak – śmieci są nie tylko w koszu czy na podłodze, ale także w komputerze i też należy je czyścić np. za pomocą dobrych i bezpłatnych programów: CCleaner, Driver Cleaner, RegCleaner, System Cleaner. Aby zainstalować taki program czyszczący wpisujemy w wyszukiwarce jego nazwę i wyświetlą nam się strony, z których można go pobrać. Pamiętajmy też o stosowaniu także w tym wypadku instalacji Niestandardowej lub Dostosuj, aby zainstalować tylko to, co nam potrzebne. Operację czyszczenia dysku należy przeprowadzać raz w tygodniu, jeżeli używamy komputera codziennie. Śmieci na komputerze zbierają się m.in. poprzez: przeglądanie stron WWW, instalacje i deinstalacje programów i nie są potrzebne, ale zabierają bez sensu miejsce na dysku.
3. **Defragmentacja dysku**, którą wykonujemy np. za pomocą wbudowanego narzędzia: np. za pomocą wbudowanego narzędzia: klikamy prawym przyciskiem myszy na partycje > właściwości > wchodzimy w zakładkę Narzędzia> i przyciskam defragmentacja. Do defragmentacji można też użyć lepszych defragmentatorów np.: O&O Defrag, Diskeeper (w większości bezpłatnych). Defragmentację dysku należy przeprowadzać raz w miesiącu, jeżeli używa się komputera codziennie. Po co to robimy? Instalacja i deinstalacja programów, wrzucanie i usuwanie plików z dysku twardego, powoduje pofragmentowanie plików.

Fragmentacja - polega na rozproszeniu po dysku twardym informacji. Polega to na tym, że części jednego pliku (na przykład naszego sprawozdania) zapisane są na dysku w kilku miejscach. Powoduje to spowolnienie operacji dyskowych, czyli mówiąc po ludzku komputer staje się wolniejszy.

Defragmentacja - to operacje układające pliki na dysku komputerowym tak, aby system miał do nich szybszy dostęp. Najczęściej jest to poukładanie bloków jednego pliku po kolei, kiedy są one rozrzucone po całej partycji. Innymi słowy - jeżeli dane są obok siebie, to dysk działa szybciej i pliki zajmują mniej miejsca, a ilość zajętego miejsca na dysku twardym jest rzeczywista.

4. **Naprawa rejestru** np. za pomocą wspomnianych już bezpłatnych programów CCleaner lub System Cleaner. Operacje tę należy przeprowadzać raz w miesiącu, jeżeli używa się komputera codziennie. Rejestr to niewidoczny dla użytkownika spis wszystkich ustawień i całej zawartości komputera. Dzięki rejestrowi możemy przeprowadzać różne operacje, zachowane są nasze pliki w miejscu wiadomym systemowi operacyjnemu.
5. **Defragmentacja rejestru** np. za pomocą: System Cleaner, Auslogics Registry Defrag. Operacje tę należy przeprowadzać raz w miesiącu, jeżeli używa się komputera codziennie. Rejestr, podobnie jak to jest z plikami, także fragmentuje się, powodując tym spowolnienie nie tylko otwarcia systemu, ale także i dalszej jego pracy. Dlatego warto go zdefragmentować w sposób opisany w tym punkcie.

Zaśmiecenie komputera niepotrzebnymi plikami, pofragmentowany dysk i rejestr są najczęstszą przyczyną spowolnienia komputera, co zmniejsza znacznie komfort pracy. Dbajmy więc o komputerowe śmieci, wymiatając je regularnie według recepty, którą podajemy.

5. Instalacja oprogramowania

Zanim będziemy instalowali na swoim komputerze oprogramowanie, warto sobie najpierw usystematyzować rodzaje programów i dopiero wtedy określić, jakie z nich będą nam potrzebne.

Ze względu na funkcjonalność możemy wyróżnić następujące rodzaje oprogramowania:

1. programy do redagowania tekstu (edytory, procesory tekstu)
2. programy obliczeniowe i kalkulacyjne (arkusze kalkulacyjne)
3. programy graficzne
4. programy do gromadzenia danych (bazy danych)
5. języki programowania (niższego i wyższego poziomu)
6. programy komunikacyjne (komunikatory)
7. programy edukacyjne
8. programy specjalistyczne
9. programy antywirusowe i firewall (zapora ogniowa)

Programy do redagowania tekstu

Programy przeznaczone do redagowania tekstu, zwane są edytorami lub procesorami tekstu. Najczęściej mają one wbudowany edytor graficzny, dzięki czemu do tekstu można wstawiać także grafikę zewnętrzną. Przykładami tego typu programów są edytor tekstu pakietów Office (Word), StarOffice, Works oraz edytor Word Pad (instalowany jako pakiet podstawowy w Windowsie) i edytor z firmy Lotus (AmiPro)

Programy obliczeniowe i kalkulacyjne

Ta grupa programów przeznaczona jest do prowadzenia obliczeń i kalkulacji, dlatego nazywamy je arkuszami kalkulacyjnymi. Dzięki nim sporządzimy automatyczne kalkulacje i przygotujemy graficzną prezentację danych. Do takich zastosowań mogą służyć arkusze kalkulacyjne pakietów Lotus 1-2-3, Office (czyli Excel), StarOffice, Works oraz Quattro Pro.

Programy graficzne

Programy te przydają się przy tworzeniu oraz modyfikacji grafiki. Za ich pomocą dokonamy obróbkę oraz wydruku obrazów graficznych uzyskiwanych przez skaner, aparat fotograficzny lub cyfrowy czy kamerę (często obsługują grafikę opracowywaną również w innych edytorach graficznych). W tej kategorii jest też odrębna grupa programów bardzo wysokiej klasy, które służą wykonywaniu projektów technicznych i grafiki reklamowej. Najpopularniejsze programy w tej grupie to Photoshop, Adobe Illustrator, CorelDRAW, Microgafx.

Programy do gromadzenia danych

Dzięki tym programom po wprowadzeniu odpowiednich danych będziemy mogli wyszukiwać informacje w różnych konfiguracjach, w formach tabel i formularzy.

Tutaj znajdziemy takie firmy jak: bazy danych Office'a (Access), StarOffice'a, Worksa oraz dBase, FoxPro, Informix, Oracle, Progress.

Języki programowania

Służą one tworzeniu własnych aplikacji oraz modyfikacji aplikacji już istniejących.

Programy komunikacyjne

Potocznie zwane komunikatorami, służą wymianie informacji między użytkownikami komputerów zarówno w obrębie sieci lokalnych jak i globalnych. Przykładami programów w sieciach lokalnych są LanCzat, LanCzat Pro, Lanconf. W sieciach globalnych takimi programami są Internet Explorer (czaty), Netscape, Gadu-Gadu, Tlen, Skype, Hel, NetMeeting.

Programy edukacyjne

Służą wspomaganie procesu dydaktycznego, dzieli się je na gry edukacyjne, testy i encyklopedie multimedialne.

Programy specjalistyczne

To programy służące ściśle określonym celom, a są wśród nich programy bankowe, programy finansowo-księgowo, programy inwentaryzacyjne oraz programy przeznaczone do administracji.

Programy antywirusowe

Służą sprawdzaniu plików, folderów czy dysków ze względu na obecność wirusów, koni trojańskich czy robaków, oraz leczeniu plików zakażonych. O tego typu oprogramowaniu pisaliśmy już w poprzednim rozdziale.

Teraz, kiedy już wiemy, jakie są podstawowe rodzaje programów możemy wybrać te potrzebne dla nas i zainstalować je na swoim sprzęcie. Ale o tym w dalszej części. Dowiemy się także, czy za wszystkie programy trzeba płacić, aby je zainstalować.

Mamy już komputer z systemem operacyjnym, zabezpieczony. Wiemy także, że nie należy komputera zaśmiecać, a więc regularnie będziemy przeprowadzać czyszczenie dysku, defragmentację i inne czynności, dzięki którym nasza maszyna będzie dobrze funkcjonowała. Dzięki regularnemu oczyszczaniu dysku będzie nam szybko startował system, a komputer reagował na każdą naszą komendę.

No ale na razie jest on czysty, ponieważ nie mamy na nim zainstalowanych programów użytkowych. Bez nich nie da się pisać, czytać ani niczego wysłać z naszego komputera. Teraz nadchodzi moment najważniejszy i dla wielu bardzo przyjemny, ale trudny dla piszącego ten poradnik. Trzeba jednak uważać, aby nie być posądzonym o preferowanie jawne lub ukryte jakiejś marki czy firmy, produkującej oprogramowanie.

Nie widziałem jeszcze komputera, na którym nie byłoby tzw. edytora tekstu, czyli programu, który – najprościej mówiąc – nie tylko zastępuje nam maszynę do pisania, ale daje o wiele więcej możliwości. Przykładem takiego programu jest wchodzący w skład pakietu Microsoft Office edytor Word. Jest to najczęściej spotykany program do redagowania i edytowania tekstów. Posiada ogromne możliwości i jest... drogi.

Właściwie większość posiadaczy komputerów nie może sobie wyobrazić swojej maszyny nie tylko bez Worda, ale także bez całego pakietu Microsoft Office. I to najlepiej najnowszej wersji. Jeżeli komputer służy nam do celów poważnych, to być może taki pakiet jest potrzebny. Prawda jednak jest taka, że większość posiadaczy pakietu Office nie wykorzystuje nawet w 15 procentach wszystkich jego możliwości, bo ich po prostu nie zna. Są oczywiście kursy komputerowe, można też znaleźć samouczki nieraz dołączane do gazet, ale mało kto decyduje się na to, ponieważ nie ma takiej konieczności.

Po co więc wydawać niepotrzebnie pieniądze na takie oprogramowanie? Alternatywą dla Microsoft Office jest Open Office, czyli w tłumaczeniu otwarte biuro. Ten pakiet jest rozwijany przez społeczność internetową i jest całkowicie bezpłatny, a może służyć zarówno do celów prywatnych, jak i komercyjnych. Posiada zdecydowaną większość funkcjonalności swojego płatnego, komercyjnego konkurenta, a na pewno wystarcza z dużym zapasem dla przeciętnego użytkownika. I, podkreślam, jest bezpłatny. Warto przy tej okazji podkreślić, że w wielu państwach Unii Europejskiej administracja publiczna używa przede wszystkim oprogramowania otwartego, które jest przez wiele agend europejskich promowane. Zatem naprawdę warto się zastanowić, czy wydawać swoje pieniądze – czy to prywatne, czy też publiczne – skoro możemy mieć za darmo produkt, który wcale nie jest gorszy.

Oprócz pisania dzisiaj jednym z najważniejszych sposobów wykorzystania komputera są zdjęcia. Robimy mnóstwo fotografii (prawie każdy telefon komórkowy ma aparat) i potem sortujemy je, poprawiamy, zmieniamy artystycznie, retuszujemy. Oczywiście komputer nadaje się do tego znakomicie, ale oczywiście potrzebny jest do tego program. Jaki? To słowo odmieniamy przez wiele przypadków: Photoshop. Rzeczywiście, program firmy Adobe jest znakomity i pozwala na komfortową pracę ze zdjęciami. Dla przeciętnego użytkownika jednak ma też dużą wadę – cenę. Tymczasem istnieją darmowe alternatywy, których możliwości nie odbiegają zbytnio od sławnego Adobe Photoshopa. Jedną z nich jest GIMP, rozbudowany program graficzny, który posiada swoje wersje na Windows i Linuksa. Program jest open source, a więc bezpłatny i do tego możemy go dowolnie kształtować do swoich potrzeb. Naprawdę godny polecenia. Natomiast do mniejszych, ale też bardzo skutecznych należy program Paint.Net, który objętościowo jest bardzo niewielki, ale wykorzystuje mechanizm Windowsa i ma bardzo duże możliwości. I co najważniejsze, jest bezpłatny – pobiera się go ze strony producenta.

6. Komunikacja

Mamy już zainstalowane programy do pisania. Możemy także obejrzyć, wyretuszować i skatalogować nasze zdjęcia z ferii lub z innej okazji i pochwalić się nimi znajomym, najlepiej przesyłając je im na komputer.

I tu dochodzimy do szeroko rozumianych programów komunikacyjnych. Bez nich posiadany przez nas komputer to jak dobry samochód bez silnika. Przede wszystkim potrzebujemy dobrej przeglądarki internetu. Jeżeli korzystamy z systemu Windows, to mamy tam wbudowanego Internet Explorera. Jednocześnie jednak, zgodnie z wymogami Unii Europejskiej, przy pierwszej instalacji system pyta nas, jakie przeglądarki chcemy zainstalować. Zachęcam, abyśmy zainstalowali oprócz natywnego programu Windowsa inne przeglądarki. Obecnie najbardziej cenione są Firefox i Google Chrome. Zaletą szczególnie tego pierwszego jest możliwość niemal całkowitego dostosowania do własnych potrzeb. Na stronach domowych Firefoxa można pobrać setki motywów wyglądu przeglądarki, dodatki pokazujące prognozę pogody i wiele, wiele innych. Może jest to moje osobiste przekonanie, ale podziela je wiele milionów użytkowników i potwierdzają to testy, że Firefox jest w tej chwili chyba najszybszą i najbardziej intuicyjną przeglądarką, która szturmem zdobywa rynek.

Oczywiście, Firefox, jak i Google Chrome są bezpłatne. Różnica między nimi polega głównie na tym, że pierwsza z przeglądarek jest rozwijana przez entuzjastów, natomiast druga przez wielki koncern, który również wykorzystuje ją do przyciągnięcia klientów do innych swoich produktów, a jednocześnie firma Google stara się wyciągnąć od swoich użytkowników jak najwięcej informacji. Nie byłoby w tym niczego złego, gdyby robiła to za ich wiedzą. Niestety, nie zawsze się tak dzieje.

Komunikacja to także poczta, określana jako e-mail. Coraz trudniej już wyobrazić sobie funkcjonowanie bez elektronicznej poczty. To ona oraz sms-y praktycznie wyeliminowały z rynku telegramy, po polsku zwane depeszą. System operacyjny, i to zarówno płatny Windows, jak i bezpłatny Linuks, mają wbudowane programy pocztowe. Ponieważ zdaję sobie sprawę, że zdecydowana większość czytelników posługuje się systemem Windows, ograniczę się do tego systemu.

Wbudowany program pocztowy w systemie jest dość prosty i dlatego warto zainstalować dającego znacznie więcej możliwości Windows Live Essentials. Jest to właściwie cały zestaw programów, w tym przeglądarka obrazów, Messenger, program pocztowy Windows Live Mail. Innych jego możliwości już nie wymieniam, bo przy pobieraniu programu z witryny Windows Live mamy wszystkie funkcje wyszczególnione i możemy wybrać do zainstalowania tylko te, które uznamy za przydatne dla nas.

Windows Live Mail natomiast oferuje nam zaawansowane możliwości, łącznie z kalendarzem w różnych wariantach, kontaktami oraz korzystanie z grup dyskusyjnych. Ktoś bardziej doświadczony powie: ale przecież jest Microsoft Outlook. To prawda, ale zestaw programów Windows Live jest bezpłatny i bardzo dobrze integruje się z systemem. Z moich doświadczeń wynika, że Windows Live Mail pracuje bardziej niezawodnie bez względu na wielkość liczby e-maili, które wysyłamy i odbieramy. Ten zestaw programów daje nam dodatkowo, jeżeli się zarejestrujemy, możliwość uzyskania powierzchni dyskowej udostępnianej bezpłatnie przez Microsoft, pod jednym wszakże warunkiem – nie może być ta powierzchnia wykorzystywana komercyjnie.

Komunikacja to nie tylko internet i poczta elektroniczna, ale także tzw. komunikatory, dzięki którym możemy porozmawiać z różnymi osobami online, a jeśli dysponujemy kamerką internetową lub mamy ją wbudowaną w laptopa, to także widzimy się nawzajem z naszym rozmówcą. Przez wiele lat najbardziej popularnym w Polsce komunikatorem było Gadu-Gadu, a ostro konkurował z nim Tlen. Była też Nasza Klasa.

Teraz prym bierzą oczywiście Facebook, Twitter, Instagram, SnapChat. Tutaj powinni już Państwo dokonać wyboru we własnym zakresie. Ponieważ coraz częściej przychodzi nam rozmawiać z zagranicą, to warto także pomyśleć o zainstalowaniu odpowiednich komunikatorów. Szczególnie w świecie anglosaskim, rozumianym bardzo szeroko, najpopularniejszy jest Windows Live Messenger. Bardzo często na świecie korzysta się także z komunikatora Skype, który ma także możliwość przeprowadzania telekonferencji, z udziałem kilku osób znajdujących się w różnych miejscach.

Tak uzbrojeni możemy już czytać i wysyłać wiadomości, a przede wszystkim online rozmawiać z naszymi przyjaciółmi, współpracownikami, słowem z każdym, kto oprócz chęci lub potrzeby rozmawiania posiada odpowiedni sprzęt i oprogramowanie.

7. Przydatne oprogramowanie

Przyszła czas, aby przedstawić kilka ciekawych programów, które warto stosować w codziennej pracy. Większość z nich opisałem już we wcześniejszych rozdziałach, ale teraz podam też do nich linki, dzięki którym będzie można zainstalować je na swoim komputerze.

Jako pierwszy przedstawiam program o nazwie 7-zip (po angielsku seven zip). Jest to wszechstronne narzędzie do kompresowania (pakowania plików), bardzo wydajne i proste w użyciu. Otwiera i kompresuje praktycznie wszystkie formaty. Po co nam kompresować pliki? Dzięki temu zmniejszamy objętość naszych plików, a to oznacza, że łatwiej nam będzie przesłać na przykład cały duży folder wypełniony zdjęciami szefowi czy też komukolwiek innemu, komu musimy lub chcemy przesłać dużą liczbę danych. Program jest dostępny w wielu językach, w tym także w polskim, a można go pobrać do zainstalowania pod adresem <http://www.7-zip.org/>.

W jednym z poprzednich rozdziałów pisałem dużo na temat bezpieczeństwa. W tym miejscu zatem proponuję dwa programy pozwalające nam zaszyfrować wybrane pliki lub foldery naszego komputera, dzięki temu nikt poza właścicielem znajdującym hasło nie będzie mógł ich używać. Pierwszym jest program Enigma 2003 Final, pracujący w języku polskim lub angielskim. Szyfruje pojedyncze pliki oraz foldery, a można go pobrać pod adresem <http://www.download.net.pl/1770618/enigma-2003/>. Zdecydowanie większe możliwości oferuje program Blowfish Advanced CS. Oprócz szyfrowania i rozszyfrowywania plików umożliwia on edycję np. tekstu bez wychodzenia z tego programu – po kliknięciu na zaszyfrowany plik i oczywiście po wpisaniu hasła Blowfish sam otwiera program, w którym dany plik był utworzony, np. Word. Dla kogo nie jest wadą, że program ten działa tylko w języku angielskim, jest on do pobrania pod adresem <http://www.idg.pl/ftp/blowfish.advanced.cs.html>.

Jeżeli chodzi o przeglądarki internetowe, to zachęcałem już wcześniej do skorzystania z innych niż wbudowany w system Windows Internet Explorer. Pierwszą z nich jest Firefox. Innym programem tego typu jest Google Chrome, bardzo szybka i intuicyjna przeglądarka internetu.

Do poczty internetowej mamy różne możliwości programów, łącznie z zawartymi w systemie. Można skorzystać z Windows Live Essentials. Ten darmowy pakiet zawiera nie tylko doskonały program pocztowy Windows Live Mail, ale także cały zestaw innych przydatnych programów – do przeglądania i robienia pokazów zdjęć, komunikator do rozmów przez internet i kilka innych. Oczywiście program zapewnia pracę w języku polskim. Można oczywiście zainstalować tylko program pocztowy. Windows Live Essentials można pobrać klikając adres <https://support.microsoft.com/en-us/help/17779/download-windows-essentials>.

Jednym z programów, dzięki którym możemy prowadzić rozmowy internetowe, widząc naszego rozmówcę, ale także odbywać tanie rozmowy telefoniczne jest Skype. To potężne narzędzie komunikacji, dzięki któremu przy odpowiednio szybkich łączach możemy przeprowadzać także telekonferencje. Przydatny zarówno w pracy, jak i prywatnie jest do pobrania pod adresem <https://www.skype.com/pl/download-skype/skype-for-computer/>.

GIMP to najlepsze całkowicie bezpłatne narzędzie do edytowania fotografii. Program jest bardzo elastyczny, pozwalający na indywidualne skonfigurowanie dokładnie dla potrzeb jego użytkownika. Oczywiście jeśli nie chcemy, to nie musimy niczego przestawiać, ponieważ po zainstalowaniu i uruchomieniu GIMP jest od razu gotowy do pracy, a możliwości ma wcale nie mniejsze od kosztującego parę tysięcy Photoshopa. Pobrać ten program można pod tym adresem <http://www.gimp.org/>.

8. Odrobina humoru

Teraz proponuję Czytelnikom chwilę relaksu i uśmiechu. Dostarczy Wam ją pewna redakcja, która zajmowała się specjalistycznym oprogramowaniem komputerowym. Pewnego razu jedna z Czytelniczek chciała zareklamować oprogramowanie i zwróciła się do redakcji:

Wadliwe oprogramowanie

Droga Redakcjo!

Około roku temu zmieniałam oprogramowanie na rzekomo lepsze. Do tej pory używałam pakietu **Przyjaciel 5.0**, a zamieniłam go na intensywnie promowany pakiet **Mąż v 1.0**. Niemal natychmiast po uruchomieniu nowego oprogramowania zauważyłam, że system pracuje dużo wolniej, szczególnie jeśli chodzi o aplikacje związane z kwiatami i biżuterią, które pod pakietem **Przyjaciel 5.0** działały błyskawicznie i bezbłędnie.

Jakby tego było mało, instalacja pakietu **Mąż 1.0** spowodowała automatyczne odinstalowanie tak wartościowych programów, jak **Romantyczność 9.9**, za to zainstalowanie istnego śmiecia informatycznego, jak **Żużel 4.5** i **Liga Polska 3.0**. Nie chce przy tym działać program **Rozmowy 8.0**, a próba uruchomienia programu **Sprzątanie & Porządki 2.6** powoduje zawieszenie całego systemu. Próbowałam ratować system uruchamiając **Pretensje 5.3**, ale bez widocznych rezultatów.

Co robić?

Zdesperowana

Niebawem otrzymała odpowiedź:

*****

Szanowna Zdesperowana,

Przede wszystkim pamiętaj, iż **Przyjaciel 5.0** to pakiet rozrywkowy, a **Mąż 1.0** to profesjonalny system operacyjny. Radzę spróbować komendy:

C:/JUZ MNIE NIE KOCHASZ po czym zainstalować **Łzy 6.2**. System **Mąż 1.0** powinien wtedy automatycznie uruchomić aplikacje **Poczucie Winy 3.0** i **Kwiaty 7.0**.

Pamiętaj jednak!!!:

nadużywanie aplikacji **Łzy 6.2** może spowodować, że **Mąż 1.0** zresetuje ustawienia na **Milczenie 2.5**, **Hulaj Dusza 7.0** lub **Gorzała 6.1**. Ten ostatni jest szczególnie groźny, ponieważ powoduje wygenerowanie plików dźwiękowych **Chrapanie.WAV**.

POD ŻADNYM POZOREM nie instaluj pakietu **Teściowa 1.0**. Nie próbuj też reinstalować nowej wersji pakietu **Przyjaciół**. Oprogramowania te spowodują definitywne zniszczenie systemu operacyjnego **Mąż 1.0**.

Podsumowując, system **Mąż 1.0** to mimo wszystko wspaniałe oprogramowanie. Jedyne jego niedoskonałości to mała pamięć operacyjna i wolne instalowanie nowych aplikacji. Nieoficjalnie radzę zastanowić się nad zakupem dodatkowego oprogramowania, poprawiającego działanie systemu **Mąż 1.0**.

Osobiście polecam **Wykwintna Kolacja 3.0** oraz **Sex Bielizna 6.9**.

Powodzenia,

Serwis Techniczny

Tekst zaczerpnięty z portalu humor24.org.

9. Na skróty szybciej

Zdecydowana większość użytkowników komputerów prawie wszystkie operacje wykonuje za pomocą myszki. Przyzwyczailiśmy się do tego i trudno nam sobie wyobrazić, że można inaczej. Tymczasem okazuje się, że za pomocą skrótów klawiaturowych te same operacje można wykonać o wiele szybciej i łatwiej, niż posługując się myszką.

Skróty klawiaturowe to kombinacje dwóch lub większej liczby klawiszy, których naciśnięcie umożliwia wykonanie zadania wymagającego zwykle użycia myszy lub innego urządzenia wskazującego. Skróty klawiaturowe ułatwiają interakcję z komputerem, pozwalając użytkownikowi na zaoszczędzenie czasu i wysiłku podczas pracy z systemem Windows i innymi programami.

Zachęcając do korzystania ze skrótów zamieszczonych poniżej, którą można określić jako ogólne skróty klawiaturowe. Zachęcam do ćwiczenia, w myśl powiedzenia „praktyka czyni mistrza”.

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
F1	Wyświetlenie Pomocy
Ctrl+C (lub Ctrl+Insert)	Skopiowanie zaznaczonego elementu
Ctrl+X	Wycięcie zaznaczonego elementu
Ctrl+V (lub Shift+Insert)	Wklejenie zaznaczonego elementu
Ctrl+Z	Cofnięcie akcji
Ctrl+Y	Ponowne wykonanie akcji
Delete (lub Ctrl+D)	Usunięcie zaznaczonego elementu i przeniesienie go do Kosza
Shift+Delete	Usunięcie zaznaczonego elementu bez przenoszenia go najpierw do Kosza
F2	Zmiana nazwy wybranego elementu
Ctrl+strzałka w prawo	Przeniesienie kursora na początek następnego wyrazu
Ctrl+strzałka w lewo	Przeniesienie kursora na początek poprzedniego wyrazu

Ctrl+strzałka w dół	Przeniesienie kursora na początek następnego akapitu
Ctrl+strzałka w górę	Przeniesienie kursora na początek poprzedniego akapitu
Ctrl+Shift z klawiszem strzałki	Zaznaczenie bloku tekstu
Shift z dowolnym klawiszem strzałki	Zaznaczenie kilku elementów w oknie lub na pulpicie albo zaznaczenie tekstu w dokumencie
Ctrl z dowolnym klawiszem strzałki+Spacja	Zaznaczenie wielu pojedynczych elementów w oknie lub na pulpicie
Ctrl+A	Zaznaczenie wszystkich elementów w dokumencie lub oknie
F3	Wyszukanie pliku lub folderu
Alt+Enter	Wyświetlenie właściwości wybranego elementu
Alt+F4	Zamknięcie aktywnego elementu lub zakończenie pracy z aktywnym programem
Alt+Spacja	Otwarcie menu skrótów aktywnego okna
Ctrl+F4	Zamknięcie aktywnego dokumentu (w programach, w których może być jednocześnie otwartych wiele dokumentów)
Alt+Tab	Przełączanie między otwartymi elementami
Ctrl+Alt+Tab	Przełączanie się między otwartymi elementami przy użyciu klawiszy strzałek
Ctrl+kółko przewijania myszy	Zmiana rozmiaru ikon na pulpicie
Klawisz logo Windows+Tab	Przechodzenie między programami na pasku zadań przy użyciu funkcji Przerzucanie okien 3W Aero
Ctrl+klawisz logo Windows+Tab	Przechodzenie między programami na pasku zadań za pomocą klawiszy strzałek - przy użyciu funkcji Przerzucanie okien 3W Aero
Alt+Esc	Przechodzenie między elementami w kolejności, w której zostały otwarte
F6	Przechodzenie między kolejnymi elementami okna lub pulpitu
F4	Wyświetlenie listy paska adresu w Eksploratorze Windows
Shift+F10	Wyświetlenie menu skrótów wybranego elementu

Ctrl+Esc	Otwarcie menu Start
Alt+podkreślona litera	Wyświetlenie odpowiedniego menu
Alt+podkreślona litera	Wykonanie polecenia menu (lub innego podkreślonego polecenia)
F10	Uaktywnienie paska menu w aktywnym programie
Strzałka w prawo	Otwarcie następnego menu z prawej strony lub otwarcie podmenu
Strzałka w lewo	Otwarcie następnego menu z lewej strony lub zamknięcie podmenu
F5 (lub Ctrl+R)	Odświeżenie aktywnego okna
Alt+strzałka w górę	Wyświetlenie folderu znajdującego się o jeden poziom wyżej w Eksploratorze Windows
Esc	Anulowanie bieżącego zadania
Ctrl+Shift+Esc	Otwarcie Menedżera zadań
Shift podczas wkładania dysku CD	Uniknięcie automatycznego odtwarzania dysku CD
Lewy Alt+Shift	Przełączanie języka, gdy jest włączonych wiele języków
Ctrl+Shift	Przełączanie układu klawiatury, gdy jest włączonych wiele układów klawiatury
Lewy lub prawy Ctrl+Shift	Zmiana kierunku czytania tekstu w językach pisanych od prawej do lewej

Jestem przekonany, że każdy, który spróbował używać skrótów klawiaturowych od razu miał wrażenie, że życie z komputerem może być dużo prostsze, a przede wszystkim skróty klawiaturowe szybciej niż myszka prowadzą do celu. W powyższej tabeli opisałem skróty, które wbudowane są w system Windows. Nie każdy jednak wie, że użytkownik komputera może także tworzyć własne skróty klawiaturowe służące do otwierania programów. Jak to zrobić?

Na początek trzeba znaleźć i utworzyć skrót do programu, do którego ma zostać przypisany skrót klawiaturowy. Aby to zrobić, należy znaleźć i otworzyć folder, w którym znajduje się plik wykonywalny danego programu. Na przykład dla programu Microsoft Word 2010 będzie to plik o nazwie winword.exe. Teraz pozostaje nam kliknąć ten plik prawym przyciskiem myszy.

Z otwartego w ten sposób **Menu** trzeba następnie kliknąć polecenie **Utwórz skrót**.

Kolejne kroki to:

Znalezienie dopiero co utworzonego skrótu do programu, dla którego chcemy utworzyć skrót klawiaturowy.

1. Po znalezieniu utworzonego chwilę temu skrótu klikamy prawym przyciskiem myszy na ten skrót, a następnie klikamy polecenie **Właściwości**.
2. W oknie dialogowym **Właściwości skrótu** trzeba kliknąć kartę **Skrót**.
3. Teraz należy kliknąć pole Klawisz skrótu, a na klawiaturze nacisnąć klawisz, którego chcemy używać w połączeniu z klawiszami **Ctrl+Alt** (skrótów klawiaturowe automatycznie zaczynają się od kombinacji Ctrl+Alt), a następnie klikamy przycisk **OK**. Jeśli zostanie wyświetlony monit o hasło administratora lub potwierdzenie, należy wpisać hasło lub potwierdzić.

Utworzony skrót może nie działać, jeśli jeden z uruchomionych programów ma skrót klawiaturowy będący identyczną kombinacją klawiszy. Dlatego trzeba o tym pamiętać przy tworzeniu własnego skrótu i nie używać kombinacji już istniejących, bo wtedy zamiast efektu będziemy tylko traciли nerwy, bo będą nam otwierały się rzeczy, których akurat nie chcemy.

Dodatkowo trzeba pamiętać, że w polu **Klawisz skrótu** jest wyświetlane słowo **Brak**, dopóki nie naciśniemy klawisza, który chcemy użyć do naszego skrótu. Po naciśnięciu klawisza słowo to jest zastępowane napisem **Ctrl+Alt+naciśnięty klawisz**. Nie należy także - tworząc skrót klawiaturowy - używać klawiszy **Esc**, **Enter**, **Tab**, **Spacja**, **PrtScn**, **Shift** ani **Backspace**.

Przyjemnego ćwiczenia tworzenia skrótów.

Jestem głęboko przekonany, a potwierdzają to także moje obserwacje, że mało kto z użytkowników komputera wykorzystuje wszystkie możliwości zawartego w każdym systemie Windows **kalkulatora**.

Kalkulator ten wygląda niepozornie, więc najczęściej jakieś bardziej skomplikowane obliczenia wykonujemy na maszynkach zewnętrznych. Nic bardziej błędnego. Kalkulator komputerowy posiada wszystkie rozbudowane funkcje obliczeniowe. Ma więc tryb standardowy, naukowy, programisty, statystyka oraz obliczanie daty. Operowanie myszką może być w tym wypadku zbyt spowalniające nasze obliczenia, więc zamieszczam dla naszych czytelników listę wszystkich skrótów klawiaturowych, dotyczących kalkulatora. Ostrzegam jednocześnie, że jest ich niespodziewanie – jak na takie narzędzie – dużo, ale ich znajomość sprawi, że siedząc przy komputerze nie będziemy sięgali więcej po inne kalkulatory, ponieważ ten z Windowsa zrealizuje nasze potrzeby.

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
Alt+1	Przełączenie do trybu Standardowy
Alt+2	Przełączenie do trybu Naukowy
Alt+3	Przełączenie do trybu Programisty
Alt+4	Przełączenie do trybu Statystyka
Ctrl+E	Otwarcie okienka obliczania daty
Ctrl+H	Włączenie lub wyłączenie historii obliczeń
Ctrl+U	Otwarcie okienka konwersji jednostek
Alt+C	Obliczenie lub rozwiązanie obliczeń daty i arkuszy kalkulacyjnych
F1	Otwarcie Pomocy programu Kalkulator
Ctrl+Q	Naciśnięcie przycisku M-
Ctrl+P	Naciśnięcie przycisku M+
Ctrl+M	Naciśnięcie przycisku MS
Ctrl+R	Naciśnięcie przycisku MR
Ctrl+L	Naciśnięcie przycisku MC
%	Naciśnięcie przycisku %
F9	Naciśnięcie przycisku +/-
/	Naciśnięcie przycisku /
*	Naciśnięcie przycisku *
+	Naciśnięcie przycisku +
-	Naciśnięcie przycisku -
R	Naciśnięcie przycisku 1/x
@	Naciśnięcie przycisku pierwiastka kwadratowego
0-9	Naciskanie przycisków cyfr (0-9)
=	Naciśnięcie przycisku =
.	Naciśnięcie przycisku . (separator dziesiętny)
Backspace	Naciśnięcie przycisku Backspace
Esc	Naciśnięcie przycisku C
Del	Naciśnięcie przycisku CE
Ctrl+Shift+D	Wyczyszczenie historii obliczeń

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
F2	Przeprowadzenie edycji historii obliczeń
Klawisz strzałki w górę	Przejdźcie w górę historii obliczeń
Klawisz strzałki w dół	Przejdźcie w dół historii obliczeń
Esc	Anulowanie edycji historii obliczeń
Enter	Wykonanie ponownego obliczenia według historii obliczeń po edycji
F3	Zaznaczenie opcji Stopnie w trybie Naukowy
F4	Zaznaczenie opcji Radiany w trybie Naukowy
F5	Zaznaczenie opcji Gradusy w trybie Naukowy
I	Naciśnięcie przycisku Inv w trybie Naukowy
D	Naciśnięcie przycisku Mod w trybie Naukowy
Ctrl+S	Naciśnięcie przycisku sinh w trybie Naukowy
Ctrl+O	Naciśnięcie przycisku cosh w trybie Naukowy
Ctrl+T	Naciśnięcie przycisku tanh w trybie Naukowy
(	Naciśnięcie przycisku (w trybie Naukowy
)	Naciśnięcie przycisku) w trybie Naukowy
N	Naciśnięcie przycisku ln w trybie Naukowy
;	Naciśnięcie przycisku Int w trybie Naukowy
S	Naciśnięcie przycisku sin w trybie Naukowy
O	Naciśnięcie przycisku cos w trybie Naukowy
T	Naciśnięcie przycisku tan w trybie Naukowy
M	Naciśnięcie przycisku dms w trybie Naukowy
P	Naciśnięcie przycisku pi w trybie Naukowy
V	Naciśnięcie przycisku F-E w trybie Naukowy
X	Naciśnięcie przycisku Exp w trybie Naukowy
Q	Naciśnięcie przycisku x^2 w trybie Naukowy
Y	Naciśnięcie przycisku x^y w trybie Naukowy
#	Naciśnięcie przycisku x^3 w trybie Naukowy
L	Naciśnięcie przycisku log w trybie Naukowy

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
!	Naciśnięcie przycisku n! w trybie Naukowy
Ctrl+Y	Naciśnięcie przycisku $y\sqrt{x}$ w trybie Naukowy
Ctrl+B	Naciśnięcie przycisku $3\sqrt{x}$ w trybie Naukowy
Ctrl+G	Naciśnięcie przycisku $10x$ w trybie Naukowy
F5	Zaznaczenie opcji Hex w trybie Programisty
F6	Zaznaczenie opcji Dec w trybie Programisty
F7	Zaznaczenie opcji Oct w trybie Programisty
F8	Zaznaczenie opcji Bin w trybie Programisty
F12	Zaznaczenie opcji Qword w trybie Programisty
F2	Zaznaczenie opcji Dword w trybie Programisty
F3	Zaznaczenie opcji Słowo w trybie Programisty
F4	Zaznaczenie opcji Bajt w trybie Programisty
K	Naciśnięcie przycisku RoR w trybie Programisty
J	Naciśnięcie przycisku RoL w trybie Programisty
<	Naciśnięcie przycisku Lsh w trybie Programisty
>	Naciśnięcie przycisku Rsh w trybie Programisty
%	Naciśnięcie przycisku Mod w trybie Programisty
(	Naciśnięcie przycisku (w trybie Programisty
)	Naciśnięcie przycisku) w trybie Programisty
	Naciśnięcie przycisku Or w trybie Programisty
^	Naciśnięcie przycisku Xor w trybie Programisty
~	Naciśnięcie przycisku Not w trybie Programisty
&	Naciśnięcie przycisku And w trybie Programisty
A-F	Naciskanie przycisków A-F w trybie Programisty
Spacja	Przełączenie wartości bitowej w trybie Programisty
A	Naciśnięcie przycisku Średnia w trybie Statystyka
Ctrl+A	Naciśnięcie przycisku Średnia kwadratowa w trybie Statystyka
S	Naciśnięcie przycisku Suma w trybie Statystyka
Ctrl+S	Naciśnięcie przycisku Suma kwadratów w trybie Statystyka

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
T	Naciśnięcie przycisku Odchylenie standardowe w trybie Statystyka
Ctrl+T	Naciśnięcie przycisku Odwrotność odchylenia standardowego w trybie Statystyka
D	Naciśnięcie przycisku CAD w trybie Statystyka

Życzę wszystkim miłego i skutecznego osvajania skrótów kalkulatorowych.

Opisując te skróty korzystałem ze strony windows-microsoft.com

Myszka to dobre narzędzie, ale jeśli zależy nam na czasie, to lepiej używać skrótów. Także kiedy korzystamy z systemu pomocy Windows. Zatem nowa porcja skrótów do wykorzystania dotyczy właśnie korzystania z pomocy systemowej.

Naciśnij ten klawisz	Funkcja
Alt+C	Wyświetlenie spisu treści
Alt+N	Wyświetlenie menu Ustawienia połączenia
F10	Wyświetlenie menu Opcje
Alt+strzałka w lewo	Przejdźcie wstecz do poprzedniego (przeglądanego już) tematu
Alt+strzałka w prawo	Przejdźcie do przodu do następnego (przeglądanego już) tematu
Alt+A	Wyświetlenie strony pomocy technicznej
Alt+Home	Wyświetlenie strony głównej Pomocy i obsługi technicznej
Home	Przejdźcie do początku tematu
End	Przejdźcie do końca tematu
Ctrl+F	Przeszukanie bieżącego tematu
Ctrl+P	Wydrukowanie tematu
F3	Przeniesienie kursora do pola wyszukiwania

10. Jak się ratować gdy trzeba

Odetchniemy na chwilę od skrótów i omówimy postępowanie w przypadkach, kiedy nasz system zacznie zachowywać się niestabilnie, lub odcinać nam możliwość z części lub nawet wszystkich możliwości oprogramowania. Na początek zajmiemy się krótko **Funkcją przywracania systemu**.

Czasami instalacja programu lub sterownika może spowodować nieoczekiwane zmiany na komputerze lub nieprzewidziane zachowanie systemu Windows. Zwykle problem można rozwiązać, odinstalowując taki program lub sterownik. Jeśli nie przyniesie to oczekiwanego skutku, można spróbować przywrócić system komputera do wcześniejszego stanu, kiedy wszystko działało poprawnie.

Funkcja Przywracanie systemu służy do przywracania plików systemowych komputera do ich wcześniejszego stanu. W ten sposób można cofnąć zmiany systemowe wprowadzone na komputerze, nie naruszając plików osobistych użytkownika, takich jak wiadomości e-mail, dokumenty czy zdjęcia.

Funkcja Przywracanie systemu przy użyciu funkcji o nazwie ochrona systemu regularnie tworzy i zapisuje punkty przywracania na komputerze. Te punkty przywracania zawierają informacje dotyczące ustawień rejestru oraz inne informacje systemowe używane w systemie Windows. Punkty przywracania można również tworzyć ręcznie.

Aby utworzyć punkt przywracania:

1. Otwórz okno System, klikając przycisk Start, klikając prawym przyciskiem myszy polecenie Komputer, a następnie klikając polecenie Właściwości.
2. W lewym okienku kliknij pozycję Ochrona systemu. Jeśli zostanie wyświetlony monit o hasło administratora lub potwierdzenie, wpisz hasło lub potwierdź.
3. Kliknij kartę Ochrona systemu, a następnie kliknij przycisk Utwórz.
4. W oknie dialogowym Ochrona systemu wpisz opis, a następnie kliknij przycisk Utwórz.

Funkcja Przywracanie systemu może używać także kopii zapasowych obrazu systemu zapisanych na dysku twardym, podobnie jak ma to miejsce z punktami przywracania tworzonymi przez funkcję ochrony systemu. Funkcja Przywracanie systemu nie wywiera wpływu na pliki danych, mimo że kopie zapasowe obrazu systemu zawierają zarówno pliki systemowe, jak i pliki danych osobistych użytkownika.

Czasami, kiedy np. zainstalujemy nową drukarkę lub inne urządzenie (może to być telefon) na początku wydaje się, że działa ono prawidłowo. Niestety, kiedy ponownie włączymy komputer, pokazuje na się czarny ekran, który proponuje kilka możliwości, w tym uruchomienie komputera w trybie awaryjnym.

Należy skorzystać z opcji Uruchom w trybie awaryjnym. Jest to taki tryb pracy komputera, w którym nie są ładowane wszystkie sterowniki i programy, a jedynie te niezbędne do uruchomienia systemu. Kiedy już komputer uruchomi się w pełni w trybie awaryjnym, najlepiej go zrestartować. Jeżeli znowu pojawia się czarny ekran z opcjami wyboru trybu awaryjnego, wybieramy tryb awaryjny. Kiedy już komputer ponownie uruchomi się, najlepiej jest spróbować odzyskać system.

Aby móc to uczynić, należy wykonać następujące czynności:

- Otwieramy narzędzie **Odzyskiwanie**, klikając przycisk **Start**, a następnie polecenie **Panel sterowania**. W polu wyszukiwania wpisujemy odzyskiwanie i klikamy pozycję Odzyskiwanie.
- Spowoduje to otwarcie **Menu**, w który zostanie nam zasugerowana data (punkt przywracania) wraz z opisem, co kryje się pod tym punktem. Na przykład, jeżeli ostatnio zainstalowaliśmy sterowniki do telefonu komórkowego, to pokaże się data ich zainstalowania i opis z sugestią, aby właśnie przywrócić system do tego stanu sprzed zainstalowania sterowników.
- Jeżeli wszystko na to wskazuje, że to ten telefon „popsuł” nam system, to klikamy na tę opcję i przez kilka minut (zależnie od szybkości komputera) system będzie się naprawiał poprzez przywrócenie do ostatniego dobrego stanu. W końcu uruchomi się ponownie i będziemy mogli znów pracować.

System będzie już znowu działał, ale my ciągle nie będziemy mieli możliwości synchronizowania naszego przykładowego telefonu z komputerem. No cóż, w tej sytuacji pozostanie nam poszukanie najnowszych sterowników.

Jak to zrobić i co nas może przy tym czekać, opowiemy w dalszym ciągu naszych zmagania z komputerem.

11. Mądry użytkownik przed szkodą

Najważniejsze jest bezpieczeństwo danych. Dlatego zanim poszukamy sterowników do różnych urządzeń, lepiej najpierw nauczyć się tworzenia obrazu systemu.

Co to jest obraz systemu? Jest to dokładna kopia dysku. Obraz systemu jest tak skonstruowany, że domyślnie obejmuje dyski potrzebne do działania systemu Windows. Bardzo ważne jest to, że obejmuje również ustawienia systemu Windows i użytkownika, programy oraz pliki. Dlatego obrazu systemu można potem użyć w celu przywrócenia zawartości komputera w przypadku awarii dysku twardego lub całego komputera. Przywrócenie komputera z obrazu systemu jest kompletne. Nie można wybrać poszczególnych elementów do przywrócenia - wszystkie obecne programy, ustawienia systemu i pliki zostaną zastąpione zawartością obrazu systemu.

Tak więc obraz systemu zawiera kopię systemu Windows oraz kopie programów, ustawień systemu i plików. Jest on następnie przechowywany w innej niż oryginalne programy, ustawienia i pliki lokalizacji. Za pomocą tego obrazu można przywrócić zawartość komputera w przypadku awarii dysku twardego lub całego komputera.

Jeśli do wykonania kopii zapasowej plików jest używany program Kopia zapasowa systemu Windows, obraz systemu może być tworzony podczas każdego wykonywania kopii zapasowej plików. Pliki można zapisać na dysku flash USB, dyskach CD i DVD, dysku twardym lub chmurze. Opcje wyboru miejsca zapisu ukazują się użytkownikowi na kolejnych ekranach, także każdy da z tym sobie na pewno radę. Obraz systemu musi zostać zapisany na dysku twardym. Domyślnie obraz systemu obejmuje tylko dyski potrzebne do działania systemu Windows.

Jeśli obraz systemu ma obejmować dodatkowe dyski, należy utworzyć go ręcznie. Ręcznie utworzony obraz systemu można zapisać na dysku flash USB, dyskach CD i DVD, dysku twardym lub chmurze.

Jakie czynności stoją przed nami, żeby poprawnie utworzyć obraz systemu?

Klikamy przycisk **Start**, następnie wybieramy **Panel sterowania**, po czym w otworzonym menu klikamy na **Centrum kopii zapasowych i przywracania**, z kolei otwieramy pozycję **System i konserwacja**, a następnie pozycję **Tworzenie kopii zapasowych i przywracanie**.

Teraz w lewym okienku klikamy pozycję **Utwórz obraz systemu** i wykonujemy kolejne kroki proponowane przez kreatora obrazu systemu. Jeśli zostanie wyświetlony monit o hasło administratora lub potwierdzenie, wpisujemy hasło lub potwierdzenie – zależnie od ustawień naszego komputera.

Jeśli obrazy systemu zapisujemy na wewnętrznym lub zewnętrznym dysku twardym albo na dyskach CD lub DVD, można przechować wiele wersji obrazów systemu. W przypadku wewnętrznych i zewnętrznych dyskach twardych starsze obrazy systemu będą usuwane, gdy na dysku będzie brakować miejsca.

Warto wykonywać obrazy systemu co jakiś czas, na przykład co miesiąc. Dzięki temu w razie awarii będziemy mogli odtworzyć możliwie najnowszy stan naszego komputera przed awarią. Jeżeli mamy szczególnie ważne dane, albo na przykład będziemy chcieli zrobić sobie większe porządki na dyskach, to wtedy też lepiej zrobić obraz systemu, aby nie stracić w razie awarii naszych dokumentów i ustawień.

Następnym razem, ponieważ będziemy już mieć obraz systemu i nie będziemy tak bardzo zagrożeni niespodziewaną awarią, już na pewno zajmiemy się znajdowaniem właściwych sterowników dla naszych urządzeń peryferyjnych lub jak kto woli zewnętrznych.

12. Sterowniki

Omówiłem sposoby zabezpieczenia komputera na wypadek poważnej awarii. Dzięki temu, jeżeli prawidłowo wykonamy opisane tam operacje, to nie utracimy danych i systemu, o ile oczywiście niespodziewana awaria nie będzie uszkodzeniem mechanicznym dysku z systemem. W takim wypadku może nam pomóc tylko specjalistyczna firma. Takie sytuacje zdarzają się bardzo rzadko, więc nie będziemy się tym zajmować.

Czym więc są sterowniki i dlaczego mogą spowodować awarię naszego systemu lub trudności z jego płynnym funkcjonowaniem? Sterownik to fragment oprogramowania zaprojektowany do obsługi sprzętu komputerowego.

Wiemy już, co to jest oprogramowanie i wiemy także to, że bez niego nasz komputer byłby właściwie kupą niepotrzebnego żelastwa. Proszę wszakże zauważyć, że do naszego komputera często podłączamy różne urządzenia, najczęściej takie jak drukarka, skaner, faks, telefon komórkowy, urządzenia odtwarzające dźwięk i obraz. Z każdym nowym urządzeniem, kiedy je kupujemy, dostajemy płytkę instalacyjną, która zawiera wszystkie niezbędne do podłączenia i funkcjonowania naszego urządzenia sterowniki. W takim wypadku nie musimy niczego szukać, tylko włożyć płytkę z oprogramowaniem np. do skanera umieszczamy w napędzie cd lub Dvd i system operacyjny najczęściej sam instaluje potrzebne do działania oprogramowanie.

Jednak szczególnie przy urządzeniach starszych lub nietypowych zdarza się, że nie pracują one prawidłowo, spowalniają komputer lub powodują jego zawieszenie. W takich wypadkach najczęstszą przyczyną jest niewłaściwy sterownik. Jak sobie z tym poradzić? Najlepiej zajrzeć na stronę producenta urządzenia i tam znaleźć najodpowiedniejszy sterownik. Potem należy go pobrać na komputer i zainstalować.

Najlepiej stosować zawsze najnowsze sterowniki, bowiem jest zasadą, że producenci sprzętu ciągle udoskonalają te swoje małe programy obsługi, aby działały jak najbardziej niezawodnie. Innym sposobem jest kliknięcie prawym klawiszem na ikonę komputer, potem należy kliknąć na Właściwości, a w menu, które się ukáže na Menedżera Urządzeń. Pokaże się lista naszych wszystkich urządzeń. Wybieramy myszką to, które chcemy uaktualnić i korzystając z rozwiniętego menu wybieramy opcję, dzięki której system sam poszuka najlepszego sterownika. Oczywiście, komputer musi być podłączony do internetu.

Dobrym rozwiązaniem jest zastosowanie specjalnego programu, który pomaga wyszukiwać najnowsze i najlepsze sterowniki. Przykładowy darmowy program, to np. DriverMax - można go pobrać tutaj:

<http://www.dobreprogramy.pl/DriverMax,Program,Windows,29171.html> i zapisać na dysku potem zainstalować. Od tej pory nie powinniśmy już mieć kłopotów ze znalezieniem najlepszych sterowników do naszych komputerowych urządzeń.

13. Jak uruchomić stare programy?

Z poprzedniego rozdziału nauczyliśmy się szukać odpowiednich dla naszych urządzeń sterowników, a nawet mogliśmy pobrać i zastosować skuteczny program wspomagający dobranie właściwych sterowników. Teraz poświęcimy chwilę uwagi starszym programom.

Prawie każdy kto korzysta jakiś czas z komputera ma swoje ulubione programy, często napisane przed laty. Nie chce się z nimi rozstawać, nawet przy zmianie komputera na nowy, co najczęściej oznacza także nową wersję systemu operacyjnego Windows. I tu zaczynają się kłopoty, bo naszego ulubionego programu nie możemy zainstalować.

Większość programów napisanych dla systemu Windows powinna działać również w nowej wersji systemu Windows, ale niektóre starsze programy mogą działać niepoprawnie lub nie działać wcale. Jeśli program napisany dla wcześniejszej wersji systemu nie działa poprawnie, można spróbować zmienić ustawienia zgodności dla tego programu. Tę czynność można przeprowadzić ręcznie lub skorzystać z narzędzia do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów. Żeby to uczynić należy wykonać następujące czynności:

1. Narzędzie do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów otwieramy, klikając przycisk **Start**, a następnie polecenie **Panel sterowania**. W polu wyszukiwania wpisujemy „**narzędzie do rozwiązywania problemów**”, a następnie klikamy pozycję **Rozwiązywanie problemów**. W obszarze Programy klikamy pozycję **Uruchom programy napisane dla starszych wersji systemu Windows**.
2. Dalej postępujemy zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi przez narzędzie do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów.

Jeśli mimo to nie możemy zainstalować programu, wkładamy dysk instalacyjny do stacji dysków i przy użyciu narzędzia do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów wyszukujemy plik instalacyjny programu, zazwyczaj nazwany **Setup.exe**, **Install.exe** lub podobnie. Narzędzie do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów nie jest przeznaczone do obsługi plików z rozszerzeniem nazwy pliku msi, ponieważ rozszerzenie to sygnalizuje specjalny pakiet dla instalatora systemu Windows.

Narzędzie do rozwiązywania problemów ze zgodnością programów można również otworzyć, klikając prawym przyciskiem myszy ikonę lub skrót programu, a następnie klikając polecenie **Rozwiąż problemy ze zgodnością**.

Ustawienia niemal każdego programu możemy zmienić ręcznie. Aby to uczynić należy kliknąć ikonę tego programu prawym przyciskiem myszy, wybrać polecenie **Właściwości**, a następnie kliknąć kartę **Zgodność**.

Ustawienie	Opis
Tryb zgodności	Uruchamia program, używając ustawień z wcześniejszej wersji systemu Windows. Jeżeli wiadomo, że dany program jest przeznaczony do pracy we wcześniejszej wersji systemu Windows (lub działał w takiej wersji), to można skorzystać z tego ustawienia.
Uruchom w 256 kolorach	W programie używany będzie ograniczony zestaw kolorów. Niektóre starsze programy są zaprojektowane do używania mniejszej liczby kolorów.
Uruchom w rozdzielczości ekranu 640 x 480	Program zostanie uruchomiony w mniejszym oknie. Ustawienie to można wypróbować, jeżeli graficzny interfejs użytkownika nie jest prawidłowo wyświetlany.
Wyłącz kompozycje wizualne	Wyłącza kompozycje dla tego programu. Z ustawienia tego można skorzystać, jeżeli w programie występują problemy z wyświetlaniem pasków menu lub przycisków na pasku tytułu.
Wyłącz kompozycję pulpitu	Wyłącza przezroczystość i inne zaawansowane funkcje wyświetlania. Opcję tę należy wybrać, jeżeli okno porusza się w nieprawidłowy sposób lub występują inne problemy z wyświetlaniem.
Wyłącz skalowanie ekranu dla ustawień wysokiej rozdzielczości DPI	Wyłącza automatyczną zmianę rozmiaru w programach, gdy używana jest duża czcionka. Opcję tę można wypróbować, jeżeli duże czcionki zaburzają wygląd programu.
Poziom uprawnień	Uruchamia program z uprawnieniami administratora. Niektóre programy wymagają uprawnień administratora do poprawnej pracy. Opcja ta nie jest dostępna, jeżeli zalogowano się z konta innego niż konto administratora.
Zmień ustawienia dla wszystkich użytkowników	Umożliwia wybór ustawień, które będą dotyczyć wszystkich użytkowników tego komputera.

Mam nadzieję, że pomogłem przynajmniej niektórym Czytelnikom, którzy nie mogli uruchomić swojego ulubionego, ale starego programu.

14. „Boski Tryb”

Zdzwionych tym tytułem Czytelników pragnę poinformować, że jest to dosłowne tłumaczenie z angielskiego GodMode. Nie chodzi tu, niestety, o jakieś nadprzyrodzone możliwości działania.

Tak się składa, że programiści z Microsoft praktycznie wszędzie zostawiają jakieś "furtki". Nie inaczej stało się z systemem Windows 7 i Windows 8 oraz także w mocno dyskutowanym Windows 10. Zwykłemu użytkownikowi nie udostępniono wszystkich możliwych funkcji systemu. Oczywiście to ograniczenie ma swoje zalety. Wyobraźmy sobie, że z dodatkowych możliwości skorzystałby ktoś, kto lubi pogrzebać z ciekawości nie mając odpowiedniej wiedzy. Mógłby nieźle „namieszać” w komputerze i zamiast usprawnić jego działanie – zupełnie unieruchomić. Jeżeli coś jest ukryte, to jednak nadal istnieje i może zostać odkryte, w naszym wypadku uwalniając potencjał, który drzemie właśnie w tych niedostępnych opcjach.

Jeżeli chcemy mieć dostęp do wszystkich ustawień konfiguracyjnych systemu Windows 7 (Windows 8 i 10 też) to musimy wykonać parę niezbyt skomplikowanych czynności, najlepiej na Pulpicie. Zatem:

1. Ustawiamy kursor na w dowolnym miejscu na pulpicie.
2. Klikamy prawym klawiszem myszki.
3. Otworzy się pole wyboru.
4. Najeżdżamy kursorem na „Nowy”.
5. Otwiera się kolejne pole wyboru. My wybieramy opcję „Folder”, klikając myszką.
6. Zostajemy poproszeni o nazwanie stworzonego folderu.
7. Jako nazwę wpisujemy ten ciąg znaków: **GodMode.{ED7BA470-8E54-465E-825C-99712043E01C}** i klikamy.

Od razu zobaczymy różnicę! Zmieni się ikona folderu, ale przede wszystkim jego zawartość.

Po wykonaniu opisanych czynności będziemy mieli dostęp do wszystkich ustawień naszego komputera w jednym miejscu. Chcąc cokolwiek zmienić w ustawieniach, wystarczy kliknąć folder GodMode na pulpicie komputera i voila! – mamy wszystko w jednym miejscu.

Zachęcam do korzystania z tego przydatnego rozwiązania, wszakże z jednym istotnym warunkiem: jeżeli nie rozumiemy lub nie wiemy, co nam proponuje dana opcja w menu – nie zmieniamy jej, aby przypadkiem nie namieszać w swoim komputerze.

15. Kontrola czasu i treści na naszej maszynie

Czasami chcielibyśmy, aby inni użytkownicy mieli dostęp do naszego komputera tylko w określonych porach. Windows 7, 8 i 10 umożliwia nam ustawienie ograniczeń czasowych bez potrzeby instalacji zewnętrznej aplikacji.

Na przykład jeśli dzieci spędzają przed komputerem zbyt dużo czasu, warto czasami ograniczyć możliwość jego uruchamiania. Limity czasowe będą także przydatne, gdy chcielibyśmy zdefiniować godziny, w których współpracownicy mogą używać naszego komputera bądź korzystać z niego do przeglądania zasobów internetu. Nie trzeba do tego celu instalować zewnętrznych aplikacji. Wszystkie niezbędne narzędzia wbudowane są w system. Aby je uruchomić, należy dysponować uprawnieniami administratora i wykonać następujące czynności:

1. Rozwijamy menu startowe i otwieramy **Panel sterowania**. Teraz klikamy łącze **Konfiguruj ustawienia kontroli rodzicielskiej** dla wszystkich użytkowników umieszczone w grupie **Konta użytkowników i Filtr rodzinny**. Jeżeli nie jesteśmy zalogowani jako administrator, podajemy teraz jego hasło.
2. Teraz trzeba kliknąć ikonę konta, dla którego będziemy wprowadzali ograniczenia. W tym miejscu możliwe jest również utworzenie nowego konta. Wybieramy w tym celu łącze **Utwórz nowe konto użytkownika** i zaznaczamy opcję **Włączona**. Aby wprowadzić limity użytkownika, klikamy łącze **Limity czasu** w sekcji **Ustawienia systemu Windows**.
3. Korzystając z myszy, zaznaczamy kratki odpowiadające godzinom, w których dostęp do komputera ma być ograniczony. Limity definiuje się w odstępach godzinnych, oddzielnie dla każdego dnia tygodnia. Ponowne kliknięcie pola zablokowanego odblokuje je. Klikamy **OK**. Jeżeli konfigurujemy opcje kontroli rodzicielskiej, możemy od razu także określić możliwość uruchamiania różnych gier i programów. Po kliknięciu łącza **Gry** możemy włączyć bądź wyłączyć możliwość zabawy, skonfigurować klasyfikator PEGI, na podstawie którego definiowana jest kategoria wiekowa gier, zablokujemy produkty według słów kluczowych obejmujących na przykład seks, narkotyki, przemoc czy wulgaryzmy. Możliwe jest także zdefiniowanie dostępu, opartego na konkretnych tytułach. Dostęp do aplikacji można skonfigurować po kliknięciu **Dozwalaj** i tam blokujemy określone programy.
4. Teraz klikamy **OK**, by zamknąć okno konfiguracyjne. Jeżeli nie chcemy korzystać z powszechnie stosowanego klasyfikatora PEGI, możemy zmienić instytucję przyznającą kategorie wiekowe. W tym celu wybieramy łącze **Systemy klasyfikacji gier** z lewej strony okna i wskazujemy inną organizację certyfikującą produkty. Jest ich dziesięć do wyboru.

Wystarczy tylko trochę poćwiczyć i osiągniemy pełną kontrolę nad wykorzystaniem naszego komputera, i to zarówno w pracy, jak i w domu. Powodzenia w konfigurowaniu.

16. Czarna skrzynka Windows

O czarnej skrzynce w samolotach słyshał na pewno każdy. Jak zaraz pokażę, system operacyjny Windows 7 także, chociaż nie lata w przestworzach, posiada swoją czarną skrzynkę. Tyle, że Microsoft ją przed nami schował.

Działanie czarnej skrzynki opiera się na rejestracji zdarzeń, w celu późniejszego ich odtworzenia. Nie inaczej jest z czarną skrzynką Windows 7, Windows 8 i Windows 10. W celu jej uruchomienia należy, w wyszukiwarce menu **Start**, wpisać **psr.exe** i uruchomić aplikację naciskając klawisz **Enter**. Po naciśnięciu przycisku **Start Record** w otworzonym okienku rozpocznie się "nagrywanie" wszystkich ruchów i akcji, które będziemy wykonywać na naszym komputerze. Wszystkie te czynności są zapisywane w postaci pojedynczych zrzutów (obrazów) ekranu. Kiedy chcemy zakończyć rejestrowanie, naciskamy przycisk **Stop Record**. Teraz zostanie wyświetlona prośba o zapisanie na dysku pliku .zip. Zapisujemy więc plik z historią naszych czynności na dysku komputera. Dla tych, którzy tego nie wiedzą lub nie pamiętają – plik z rozszerzeniem .zip to archiwum, w którym są inne pliki skompresowane, aby nie zabierać zbyt dużo miejsca na dysku komputera.

Co jest w naszym pliku? Po rozpakowaniu archiwum (np. opisywanym już przeze mnie programem 7-zip, ale można też użyć do rozpakowania natywnej funkcji Windows) zobaczyć można dokument z rozszerzeniem HTML. Teraz uruchamiamy go w przeglądarce internetowej. Widzimy, że nasz zapis zawiera zestaw slajdów wraz z odpowiednim opisem.

Funkcja czarnej skrzynki przyda się z pewnością, jeśli zechcemy pomóc koledze rozwiązać jakiś problem lub sami będziemy szukali u kogoś pomocy. Koledze przesyłamy graficzny opis rozwiązania, natomiast jeśli to my szukamy pomocy – to wykorzystamy nasz zapis na przedstawienie koledze problemu, w którego rozwiązaniu chcemy, aby nam pomógł.

Zupełnie jak w samolocie, prawda?

17. Galeria fotografii

Podczas wakacji, wyjazdów i uroczystości częściej robimy zdjęcia, a potem staramy się je uporządkować. W takich przypadkach bardzo podatna jest galeria fotografii usług Windows Live, która pozwala importować, sortować i filtrować nasze zdjęcia.

Funkcja importu umożliwia nie tylko proste zgranie fotografii, ale daje od razu możliwość ich selekcji. Ciekawą opcją jest pobieranie z nośnika zewnętrznego tylko określonych grup obrazów. Umożliwia to podzielenie tej operacji na kilka etapów. Jeżeli na przykład część zdjęć wykonaliśmy rano, a część po południu, możemy wskazać do zaimportowania tylko jedną z tych grup. Pobierać możemy nie tylko zwykłe pliki graficzne, ale także zapisane w formacie RAW. W razie potrzeby program pobierze niezbędne do przeformatowania kodeki z Internetu.

Zatem jakie czynności trzeba wykonać, aby nasze zdjęcia z aparatu powędrowały do komputera?

1. Klikamy menu startowe, a następnie polecenie **Wszystkie programy i Galeria fotografii usługi Windows Live**. Podłączamy do komputera aparat bądź nośnik zawierający zdjęcia do zaimportowania. W oknie galerii wybieramy przycisk **Importuj** na pasku narzędzi, a następnie klikamy myszką nośnik, z którego będziemy pobierać pliki. Inną możliwością jest kliknięcie prawym przyciskiem myszy nośnika na liście z lewej strony i następnie wskazanie **Importuj z tego urządzenia**.
2. Teraz wybieramy łącze **Więcej opcji**, by doprecyzować ustawienia pobierania. Za pomocą przycisku **Przełóżnik** możemy zmienić folder, do którego zostaną skopiowane nasze zdjęcia. Domyślnie jest to katalog nazwany **Moje obrazy**. W przyszłości po zdefiniowaniu katalogu lista Importuj do umożliwi szybki wybór. Bardzo przydatne są parametry **Nazwa folderu i Nazwa pliku**. Za pomocą tych list możemy zdefiniować sposób określania nazwy katalogu tworzonego na dysku oraz metodę nazewnictwa plików. Możemy je także uzupełnić datą zaimportowania, wykonania czy zakresem dat i określić kolejność parametrów w nazwie. Możemy to zrobić używając na przykład opcji **Nazwa + Zakres dat wykonania** dla katalogu i **Nazwa dla pliku**. Zaznaczamy również **Po zakończeniu importu usuń pliki z urządzenia** i klikamy **OK**.
3. Przechodzimy dalej. Nasze zdjęcia zostały automatycznie pogrupowane ze względu na czas wykonania. Zaznaczając pola z lewej strony, wskazujemy przeznaczone do importu. Jeżeli umieścimy zaznaczenie w opcji **Zaznacz wszystko**, w ten sposób wybierzemy wszystkie zdjęcia. Łącza z prawej strony pozwalają rozwinąć daną grupę i wyświetlić podgląd jej zawartości. Aby przejrzeć wszystkie fotografie, należy kliknąć **Rozwiń wszystkie**. Podział na grupy dopasowujemy za pomocą suwaka **Dopasuj grupy** z prawej strony. Pozwala on zdefiniować czas i dzielić poszczególne partie obrazów.

Po dobraniu przedziałów klikamy w każdej grupie **Dodaj oznakowania** i wpisujemy słowa kluczowe, które później pomogą nam sortować i filtrować zdjęcia. Rozpoczynamy kopiowanie zdjęć do komputera przyciskiem **Importuj**.

Teraz już możemy tylko czekać na przyście osób, którym chcemy pokazać naszą najnowszą galerię zdjęć.

Do opisu wykorzystano także informacje z PC World.

18. Diagnoza błędów podczas rozruchu systemu

Wielu z nas doświadczyło tego, że przy uruchamianiu systemu potrafią pojawiać się błędy, których źródło nie jest do końca jasne. Aby je wykryć możemy skorzystać z programu wbudowanego w Windows, który pozwoli nam uruchamiać system w różnych konfiguracjach. Jeżeli nie ma pod ręką informatyka, sami możemy przeprowadzić diagnozę i poznać tego przyczyny.

Środowiska Windows XP, Vista, 7, 8 i 10 udostępniają program, za pomocą którego można uruchamiać system w różnych konfiguracjach. W ten sposób łatwo wykluczyć źródła błędów. Aby go przywołać, należy przytrzymać naciśnięty klawisz **[Windows]** i nacisnąć klawisz **[R]**. W oknie, które pojawi się na ekranie, wpisujemy **msconfig.exe** i potwierdzamy przyciskiem **OK**. Teraz możemy rozpocząć poszukiwania błędu.

Etap 1 - pierwszy rozruch diagnostyczny. Aby można było krok po kroku zawęzić krąg potencjalnych przyczyn, zaczynamy od uruchomienia systemu z minimalną konfiguracją. W tym celu przechodzimy na kartę **Ogólne** i zaznaczamy opcję **Uruchamianie diagnostyczne - załaduj tylko podstawowe urządzenia i usługi**. Potwierdzamy kliknięciem **OK** i restartujemy Windows, gdy pojawi się odpowiedni komunikat.

Jeśli system uruchomił się szybko i bez zakłóceń, możemy założyć, że problem nie leży w głównych składnikach środowiska Windows. Przechodzimy do następnego etapu poszukiwań.

Etap 2 - rozruch z włączonymi usługami Microsoftu. Przywołujemy ponownie program **Msconfig.exe**, zaznaczamy opcję **Uruchamianie selektywne na karcie Ogólne** i usuwamy zaznaczenie wszystkich umieszczonych poniżej pól wyboru oprócz pola **Załaduj usługi systemowe**. Następnie przechodzimy na kartę **Usługi** i zaznaczamy pole wyboru **Ukryj wszystkie usługi firmy Microsoft**. Klikamy przycisk **Wyłącz wszystkie**. Teraz możemy usunąć zaznaczenie pola wyboru **Ukryj wszystkie usługi firmy Microsoft**. Następnie ponownie restartujemy system.

Jeżeli nasz Windows znowu uruchomił się szybko i sprawnie, możemy wykluczyć jako przyczynę problemu takie usługi systemowe, jak Plug and Play, kompozycje pulpitu, czy obsługa sieci. W tej sytuacji wykonujemy czynności opisane w kolejnym punkcie. W przeciwnym jednak razie powinniśmy zastosować się do wskazówek zawartych w poradach 2 i 4. Przyczyna problemu leży prawdopodobnie po stronie usług lub po stronie sprzętu i sterowników.

Etap 3 - rozruch z pozostałymi usługami. Po raz kolejny uruchamiamy program **Msconfig.exe**. Przechodzimy na kartę **Ogólne**. Usuwamy zaznaczenie pola wyboru **Załaduj usługi systemowe** i ponownie zaznaczamy to samo pole wyboru. W ten sposób uaktywniamy wczytywanie wszystkich usług przy kolejnym uruchomieniu systemu.

Jeśli blokada nie pojawi się nawet przy kolejnym uruchomieniu środowiska Windows, przyczyną problemu nie są z pewnością usługi innych producentów. Przechodzimy więc do następnego etapu. W przeciwnym razie powinniśmy sprawdzić programy uruchamiające się automatycznie wraz z systemem.

Etap 4 - rozruch z wszystkimi składnikami systemu. Na koniec otwieramy raz jeszcze program **Msconfig.exe**. Zaznaczamy opcję **Uruchamianie normalne - załaduj wszystkie sterowniki urządzeń i usługi na karcie Ogólne**. Potwierdzamy przyciskiem **OK** i restartujemy system, który znowu ładuje się opornie. Wiemy więc, że przyczyna naszych kłopotów tkwi przypuszczalnie w automatycznie wczytujących się aplikacjach.

Teraz pozostaje nam przebadanie programów, które uruchamiają się razem z Windows, ale to już jest temat na oddzielne opowiadanie.

19. Kalibracja monitora

W okresie wakacyjnym, ale i po wakacjach szczególne nasze zainteresowanie budzą zdjęcia i filmy. Opisywałem już, jak można je wgrywać do komputera i dowolnie sortować według naszych potrzeb. Jednak zdjęcia czy materiał filmowy to przede wszystkim odpowiednia jakość i wiernie odwzorowane kolory.

Kolory wyświetlane na ekranie zależą w dużym stopniu od modelu monitora, karty graficznej zainstalowanej w komputerze, jej ustawień czy też zewnętrznego oświetlenia. W normalnej pracy czy podczas zabawy nie ma to najmniejszego znaczenia. Jeżeli jednak zajmujemy się obróbką grafiki - zarówno profesjonalnie, jak i amatorsko - ma ogromne. Może się bowiem okazać, że zrobione przez nas zdjęcia na naszym ekranie wyglądają oszałamiająco, ale na przykład po ich wydrukowaniu lub na komputerach znajomych straciły wiele na wyglądzie. Na wszystko znajdzie się, przynajmniej do pewnego poziomu, rada. W opisywanej sytuacji warto skorzystać z kreatora kalibracji kolorów. Nie jest to szczególnie skomplikowane.

1. Najpierw rozwijamy menu startowe i w miejscu **Uruchom** wpisujemy polecenie **DCCW**. Spowoduje to uruchomienia kreatora, a my przechodzimy dalej. Teraz należy czytać bardzo uważnie wszystkie polecenia wyświetlane na ekranie. Nie musimy się niczego obawiać, bowiem narzędzie kalibracji poprowadzi nas dosłownie „za rączkę”. Kalibrację powinno się rozpocząć od włączenia ustawień domyślnych w monitorze. Następny krok to wyregulowanie parametru gamma. Należy przy tym zwrócić uwagę, że wygląd ekranów kontrolnych będzie się różnił w zależności od kąta patrzenia na ekran. Dlatego podczas kalibracji najlepiej jest patrzeć w środek ekranu.
2. Przechodzimy do regulacji jasności i kontrastu. Jeżeli w naszym monitorze te elementy regulacyjne nie są dostępne, pomijamy ten krok, klikając **Pomiń dostosowanie jasności i kontrastu**. Kolejny krok to odpowiednie dobranie balansu kolorów. Zrobimy to za pomocą suwaków RGB. Po wyregulowaniu kolorystyki, za pomocą przycisków **Poprzednia kalibracja i Bieżąca kalibracja** możemy porównać wcześniejsze i aktualne ustawienia monitora.
3. Teraz przechodzimy do kalibracji czcionek. Zaznaczamy opcję **Uruchom tuner ClearType** po kliknięciu przycisku **Zakończ i Zakończ pracę kreatora**. Upewniamy się, że zaznaczona jest opcja **Włącz technologię ClearType** i przechodzimy dalej. Na kolejnych ekranach zaznaczamy te próbki tekstu, które według nas wyglądają lepiej i są czytelniejsze. Na koniec klikamy **Zakończ**.

W większości wypadków po wykonaniu opisanych wyżej czynności osiągniemy efekt lepszego wyświetlania kolorów, a barwy naszych zdjęć i filmów będą bardziej zbliżone do rzeczywistych.

Na podstawie materiałów PC World i wiedzy własnej.

20. Zgrywanie płyt CD

Często poruszamy się samochodem, często przez wiele godzin. Uprzyjemnić ten czas może nam nasza ulubiona muzyka. Nie musimy wozić wielu płyt, czasem wystarczy nam tylko jedna płyta, na którą zgramy nasze zasoby. Pomoże nam w tym Windows Media Player, program systemowy w Windows, który może posłużyć do zgrywania płyt audio na dysk. Mamy do tego pełne prawo, jeżeli wykonujemy kopię na własny użytek. Jeżeli nie mamy innych narzędzi, możemy właśnie skorzystać z Windows Media Playera. Zgrywane utwory możemy zapisać zarówno w formacie Windows Media, jak i MP3. Polecam ten drugi format, gdyż możemy go odczytać w większości odtwarzaczy, także samochodowych. Wystarczy zmodyfikować odpowiednio opcje odtwarzacza. Zatem do dzieła.

1. Uruchamiamy **WMP** i rozwijamy menu **Organizuj**. Teraz wybieramy polecenie **Opcje** i przechodzimy na kartę **Zgraj muzykę**. W sekcji **Zgrywanie muzyki** do tej lokalizacji musimy zdefiniować katalog, w którym zostaną zapisane pliki. Używając przycisku **Nazwa pliku**, zdefiniujemy sposób nadawania utworom nazw. Mamy możliwość wybrania na przykład informacji o wykonawcy, gatunku czy tytule.
2. Najważniejsze ustawienia są jednak w sekcji **Ustawienia zgrywania**. Tu możemy ustawić opcję **Kopiuj muzykę chronioną**. Na liście **Format** ustawiamy format plików, jaki zostanie użyty do zapisu muzyki. Wybieramy na przykład MP3, ale jeżeli zamierzamy nasze zgrane pliki obróbcie innym narzędziem, powinniśmy użyć WAVE. Koniecznie zwiększamy domyślną jakość zgrywanych utworów. 128 kb/s to zdecydowanie za mało. Minimum to 256, a najlepiej 320. W tym celu suwak **Jakość audio** przesuwamy w prawo. Jeżeli zamierzamy zautomatyzować zgrywanie, na przykład uruchomić je automatycznie po wykryciu płyty w napędzie bądź wysunąć płytę po zakończeniu, zaznaczamy odpowiednie parametry powyżej. Klikamy OK.
3. Teraz umieszczamy w napędzie płytę Audio CD. Jeżeli mamy połączenie z Internetem, Windows Media Player postara się odszukać informacje o płycie w bazie online i dodać ją do bibliotek. Jeśli chcemy jednorazowo zmienić parametry zgrywania, zrobić to można rozwijając menu **Ustawienia zgrywania** i wybierając jedno z poleceń **Format i Jakość audio**. Upewniamy się, że zaznaczone są wszystkie pliki na liście utworów, chyba że wybieramy jedynie te, które chcemy zapisać na dysku. Aby rozpocząć zgrywanie, klikamy przycisk **Zgraj dysk CD**.

Po zakończeniu zgrywania mamy już możliwość słuchania ulubionej muzyki z komputera, pendriva czy też płytki. Jeżeli wybierzemy jedno z tych dwóch ostatnich mediów, musimy skopiować swoje zgrane utwory odpowiednio na pendriva lub wypalić płytkę. Teraz już tylko pozostaje nam rozkoszować się podczas podróży ulubioną muzyką. Przypominam raz jeszcze, że możemy zgrywać płyty, jeżeli są naszą własnością i na własne potrzeby.

21. Jak oczyścić pulpit

Prawdopodobnie większość Czytelników, szczególnie pracujących w urzędzie, ma wzorowy porządek na blacie swojego biurka: walające się długopisy zostały schowane do szuflady lub umieszczone w specjalnych pudełeczkach. Notesy oraz teczki aktualnych spraw ułożone są w zgrabnych stosikach. Pulpit naszego komputera to też swoisty blat biurka, który w naszym własnym interesie powinien być dobrze zagospodarowany i nie zaśmiecony nadmiernie.

Jest bardzo powszechną praktyką, że na pulpicie komputera utrzymujemy wiele rzeczy, których używamy najczęściej, czyli takie, których absolutnie nie chcemy zagrzebać w odmętach komputera. Często zapisujemy na pulpicie wiele różnych dokumentów i w końcu trudno nam się połapać, gdzie w tej masie ikon jest ta, którą właśnie potrzebujemy kliknąć. Na pulpicie miewamy też pliki i programy, których wcale nie potrzebujemy codziennie, ale boimy się, czy do nich dotrzemy, gdy będą gdzie indziej.

Przeładowany pulpit ma jeszcze jedną wadę: bardzo spowalnia start komputera, bo musi od razu wyświetlić wiele ikon bardzo często dużych plików. Jeżeli trudno nam zrezygnować z tego wszystkiego, chociaż warto, to przynajmniej powinniśmy przenieść nasze pliki w inne miejsca na twardym dysku, a na pulpicie pozostawić tylko linki, co już znakomicie usprawni otwieranie komputera i przestanie niepotrzebnie obciążać także nasz Pulpit. Nie bójmy się, że będziemy mieć problem z dotarciem do naszych plików. Istnieje kilka sposobów szybkiego dotarcia do nich na komputerze.

Jeśli czegoś nie widać, absolutnie nie oznacza to, że nie da się tego szybko znaleźć za pomocą funkcji **Wyszukiwanie** w systemie Windows. Wystarczy otworzyć menu i w polu wyszukiwania wpisać kluczowe słowa tuż nad menu Start, a szybko zostaniemy przekierowani do dowolnego elementu: utworu MP3, arkusza kalkulacyjnego programu Excel czy konkretnej wiadomości e-mail.

Możemy także korzystać z **Listy szybkiego dostępu**, czyli ze skrótów do najczęściej używanych obiektów. Gdy prawym przyciskiem myszy klikniemy na pasku zadań ikonę programu, np. Internet Explorer, Windows Media Player lub Microsoft Word, to zobaczymy listę kilku ostatnio otwartych witryn internetowych, odtworzonych utworów czy otwartych dokumentów. I już możemy do nich szybko dotrzeć.

Dobrym sposobem usunięcia przynajmniej części skrótów z pulpitu, poprzez przypięcie odpowiadających im programów menu Start albo paska zadań. Ponadto ulubione witryny internetowe czy najczęściej używane dokumenty, np. listę numerów telefonów, możemy samodzielnie przypiąć do wspomnianych już list szybkiego dostępu.

Zachęcam do zrobienia porządków na pulpicie.

22. Kontrola nad kontrolą konta użytkownika

Kiedy dokonujemy poważnych zmian w systemie, np. instalujemy sterowniki urządzenia lub instalujemy program, który głęboko ingeruje w system, zgłasza się moduł UAC (Kontrola konta użytkownika) z prośbą o potwierdzenie przez użytkownika dokonywanej operacji. Jest to bardzo przydatne zabezpieczenie. Czasami taki komunikat pojawia się niespodziewanie, co może być spowodowane przedostaniem się do komputera jakiegoś wirusa lub programu szpiegowskiego, który chce zmienić rejestr systemu. W takim wypadku UAC spełnia rolę obronną. Jednak to przydatne zabezpieczenie niekiedy bywa uciążliwe. Na szczęście w systemie Windows 7 istnieje możliwość dostosowania częstotliwość ingerowania wspomnianego modułu do własnych potrzeb. Osiągamy to kilkoma prostymi operacjami.

Klikamy prawym przyciskiem myszy ikonę z flagą, która znajduje się w obszarze powiadomień w prawej części paska zadań (obok zegara). Wskazujemy polecenie **Otwórz Centrum akcji**. W nowym oknie wybieramy polecenie **Zmień ustawienia funkcji Kontrola konta użytkownika** w pionowym panelu z lewej strony. Teraz mamy możliwość ustawienia żądanego poziomu bezpieczeństwa za pomocą suwaka.

Poziom maksymalnego bezpieczeństwa otrzymujemy przesuwając suwak na samą górę. To ustawienie bardzo rygorystycznie chroni system przed jakimikolwiek modyfikacjami. Wszystkie zmiany muszą być potwierdzone lub odrzucone kliknięciem w oknie Kontrola konta użytkownika. Bez takiego potwierdzenia system zostaje zablokowany. Ten poziom bezpieczeństwa jest domyślny w Windows Vista.

W Windows 7 oraz 8 i 10 jest ustawiony domyślnie trzeci stopień bezpieczeństwa. Przy tym ustawieniu użytkownik musi wprawdzie potwierdzać lub odrzucać daną czynność w wypadku automatycznie dokonywanych zmian, lecz nie w wypadku czynności o niskim zagrożeniu inicjowanych ręcznie.

Niższe bezpieczeństwo zapewniają dwie ostatnie opcje. Przy ustawieniu przedostatniego poziomu brakuje blokady ochronnej, więc dowolna aplikacja mogłaby uzyskać dostęp do ustawień potwierdzania. A przy ostatnim stopniu zabezpieczeń wszystkie zmiany w systemie są wykonywane bez potwierdzeń użytkownika, co daje wolną drogę złośliwemu oprogramowaniu. Nie zalecam używania tych poziomów zabezpieczenia, chyba że dobrze znamy tajniki sztuki komputerowej, jesteśmy odłączeni od sieci internetowej i chcemy szybko i skutecznie zainstalować dobrze nam znany program, o którym wiem, iż nie niesie ze sobą zagrożenia dla naszego komputera.

Po wybraniu żądanego poziomu bezpieczeństwa wystarczy kliknąć OK i potwierdzić przyciskiem Tak.

Wykorzystałem również materiał PC World.

24. Mity o zwiększaniu wydajności

Dzisiaj w cenie jest czas i szybkość, także komputera. Jest wiele sposobów na podniesienie wydajności swojego komputera. Jednak szukając porad w tym względzie na pewno natkniemy się na wiele nieprawdziwych i mało skutecznych. Poniżej zaprezentuję trzy z takich podpowiedzi, których zastosowanie nie przyniesie oczekiwanych korzyści, a czasami potrafi nawet zaszkodzić.

Porządkowanie rejestru. Doświadczeni użytkownicy Windows uwielbiają przyspieszać swój system za pomocą Edytora rejestru. Ma to podnieść jego wydajność i skrócić czas wczytywania. Wykonują więc czyszczenie i defragmentację rejestru, często za pomocą specjalistycznych programów. W rzeczywistości nie ma żadnych dowodów na efekty tych czynności, a wprowadzając zmiany do rejestru, czyli do bazy ustawień, od której zależy prawidłowe działanie systemu, można więcej zaszkodzić niż zyskać. W krytycznych przypadkach może to skutkować niestabilną pracą naszego komputera.

Wyłączenie przywracania systemu. Wielu domorosłych specjalistów od systemu Windows twierdzi, że wyłączenie przywracania systemu może dać wzrost wydajności przez zwolnienie miejsca na dysku i zapobiegnięcie wtrącaniu się tego mechanizmu w trakcie pracy przy komputerze. Tymczasem przywracanie systemu uaktywnia się tylko w czasie instalowania aplikacji lub w trybie bezczynności, więc nie obciąża nadmiernie systemu ani dysku. Funkcja przywracania systemu bywa bardzo pomocna, gdy na przykład zainstalujemy jakiś program lub sterownik urządzenia i komputer pracuje niestabilnie. Wtedy, korzystając z przywracania możemy powrócić do ustawień, które zapewniały dobrą pracę naszej maszyny. Tak więc wyłączenie tego mechanizmu zdecydowanie zmniejsza bezpieczeństwo komputera i jego stabilną pracę, a w zamian nie daje żadnych wielkich korzyści.

Defragmentacja twardego dysku. Dawno temu, gdy dyski miały niewielką pojemność, a systemy operacyjne nie były tak złożone jak obecnie, defragmentowanie było konieczne. Po każdym jego przeprowadzeniu przyrost prędkości był odczuwalny. Poczynając jednak od Windows XP, a nie mówiąc o Vista i Win7, Windows 8 i 10, dysponujemy mechanizmami automatycznego optymalizowania dysków. Dlatego sytuacje, w których zawartość dysku zostanie sfragmentowana do tego stopnia, że obniży jego wydajność, występują bardzo sporadycznie. Defragmentowanie dysku nie zaszkodzi, ale najczęściej bywa stratą czasu.

24. Ku przestrodze: między Microsoftem a pomidorami

Pewien bezrobotny stara się o stanowisko sprzątacza w Microsoftzie. Dyrektor personelu przyjmuje go i każe zaliczyć test (zamiatanie podłogi), po czym stwierdza:

- Jesteś przyjęty, daj mi Twój e-mail, wyślę Ci formularz do wypełnienia oraz datę i godzinę, na którą masz się stawić w pracy.

Zrozpaczony człowiek odpowiada:

- Nie mam komputera, ani tym bardziej e-maila.

Wtedy personalny mówi mu, że jest mu przykro, ale ponieważ nie ma e-maila, więc wirtualnie nie istnieje, a ponieważ nie istnieje, więc nie może dostać tej pracy. Człowiek wychodzi przybity - w kieszeni ma tylko 10\$ i nie wie co ma zrobić. Przechodzi koło supermarketu. Postanawia kupić dziesięciokilową skrzynkę pomidorów.

Potem chodząc od drzwi do drzwi sprzedaje cały towar po kilogramie i w ciągu dwóch godzin podwaja swój kapitał. Powtarza tę transakcję jeszcze trzy razy i wraca do domu z 60 \$ w kieszeni. Uświadamia sobie, że w ten sposób może z powodzeniem przeżyć. Wychodzi z domu coraz wcześniej, wraca coraz później i tak każdego dnia pomnaża swój kapitał. Wkrótce kupuje auto, później ciężarówkę, a po jakimś czasie posiada całą kolumnę samochodów dostawczych. Po pięciu latach mężczyzna jest właścicielem jednej z największych sieci dystrybucyjnych w USA. Postanawia zabezpieczyć przyszłość swojej rodziny i wykupuje polisę ubezpieczeniową.

Wzywa agenta ubezpieczeniowego, wybiera polisę i wtedy agent prosi go o adres e-mail, aby mógł wysłać mu propozycję kontraktu. Mężczyzna odpowiada mu wtedy, że nie ma e-maila.

- Ciekawe - mówi agent - nie ma pan e-maila, a zbudował pan to imperium? Niech pan sobie wyobrazi, czego dokonałby gdyby go pan miał!

Mężczyzna zamyślił się i odpowiada:

- Byłbym zamiataczem w Microsoftzie!

Morał nr 1 tej historii: **internet nie jest rozwiązaniem dla problemów Twojego życia.**

Morał nr 2 tej historii: **nawet jeśli nie masz e-maila, a pracujesz wytrwale, możesz zostać milionerem.**

Morał nr 3 tej historii: **jeśli dostałeś tę historię przez e-maila, to znaczy, że jesteś bliżej sprzątacza, niż milionera....**

25. Aktualizacja systemu

Bardzo ważną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu systemu oraz w zapewnieniu bezpieczeństwa odgrywają aktualizacje. Aktualizacje to dodatki do oprogramowania, które pozwalają uniknąć problemów bądź je rozwiązać, usprawniają pracę komputera, albo zwiększają komfort pracy z komputerem.

Zaleca się włączenie funkcji automatycznego aktualizowania, aby system Windows mógł instalować nowe aktualizacje, gdy tylko zostaną one udostępnione. Aktualizacje dla pakietu Microsoft Office System i innych programów firmy Microsoft można znaleźć w witrynie Microsoft Update w sieci Web. Po włączeniu usługi Microsoft Update to łącze spowoduje otwarcie witryny Windows Update, w której można wyszukać wszelkie nowe aktualizacje firmy Microsoft.

Aktualizacje są klasyfikowane jako: ważne, zalecane, opcjonalne i oferowane. Oto ich znaczenie:

- Ważne aktualizacje mogą dostarczyć istotnych korzyści, takich jak większe bezpieczeństwo, prywatność i niezawodność. Powinny być instalowane, gdy tylko stają się dostępne, przy czym mogą być instalowane automatycznie za pomocą usługi Windows Update.
- Zalecane aktualizacje dostarczają rozwiązań problemów niekrytycznych lub służą zwiększeniu komfortu pracy z komputerem. Chociaż te aktualizacje nie dostarczają rozwiązań fundamentalnych problemów z komputerem lub oprogramowaniem systemu Windows, mogą wносить znaczące usprawnienia. Mogą być instalowane automatycznie.
- Opcjonalne aktualizacje mogą obejmować aktualizacje, sterowniki lub nowe oprogramowanie firmy Microsoft udostępniane w celu zwiększenia komfortu pracy z komputerem. Można je instalować tylko ręcznie.
- W zależności od typu aktualizacji usługa Windows Update może dostarczać następujące elementy:
- Aktualizacje zabezpieczeń. Są to szeroko rozpowszechniane poprawki dotyczące luk w zabezpieczeniach konkretnego produktu. Luki w zabezpieczeniach są klasyfikowane według ich ważności, która jest podawana w biuletynie zabezpieczeń firmy Microsoft: krytyczna, ważna, o średnim priorytecie, o niskim priorytecie.
- Aktualizacje krytyczne. Są to szeroko rozpowszechniane poprawki dotyczące konkretnego problemu, usuwające usterkę krytyczną, ale nie związaną z zabezpieczeniami.
- Dodatki Service Pack. Są to przetestowane, kumulacyjne zestawy poprawek, aktualizacji zabezpieczeń, aktualizacji krytycznych i innych, a także dodatkowych poprawek eliminujących problemy rozpoznane wewnętrznie od czasu wydania produktu. Dodatki Service Pack mogą również zawierać ograniczoną liczbę funkcji lub zmian projektowych wprowadzonych na życzenie klientów.

Aktualizacje nie mają wpływu na system, dopóki nie zostaną zainstalowane. Jednak aby je zainstalować, trzeba je najpierw pobrać na komputer. System Windows może automatycznie pobierać i instalować aktualizacje, automatycznie pobierać aktualizacje i powiadamiać użytkownika, tak aby użytkownik mógł samodzielnie je zainstalować, albo powiadamiać użytkownika, aby ten samodzielnie zarówno pobrał, jak i zainstalował nowe aktualizacje.

Usługa Windows Update przechowuje historię aktualizacji, aby można było sprawdzić, jakie aktualizacje zostały zainstalowane i kiedy to nastąpiło.

Kontynuujemy wątek o aktualizacji systemu Windows. Chociaż każdy z nas, posługując się komputerem, spotkał tę funkcję, to jednak informacji na ten temat nigdy nie za wiele, ponieważ aktualny system to przede wszystkim bezpieczeństwo.

System Windows można ustawić tak, aby automatycznie instalował ważne i zalecane aktualizacje lub aby instalował tylko ważne aktualizacje. Ja zalecam automatyczne pobieranie i instalowanie aktualizacji ważnych i zalecanych, Ważne aktualizacje zapewniają istotne korzyści, takie jak większe bezpieczeństwo i niezawodność. Zalecane aktualizacje mogą rozwiązywać problemy niekrytyczne i zwiększać komfort pracy z komputerem. Opcjonalne aktualizacje nie są pobierane ani instalowane automatycznie.

Jeżeli jednak nie ustawiliśmy automatycznych aktualizacji także dla zalecanych i opcjonalnych, to możemy je zainstalować ręcznie. Aby to zrobić, trzeba wykonać następujące czynności:

1. Otwieramy okno usługi **Windows Update**, klikając przycisk **Start**. W polu wyszukiwania wpisujemy **Update**, a następnie na liście wyników klikamy pozycję **Windows Update**.
2. W lewym okienku klikamy pozycję **Sprawdź, czy są aktualizacje**, a następnie czekamy, aż system Windows sprawdzi, czy są dostępne najnowsze aktualizacje dla naszego komputera.
3. Jeśli zostanie wyświetlony komunikat informujący, że są dostępne ważne lub opcjonalne aktualizacje, klikamy komunikat, dzięki czemu możemy zapoznać się z jego treścią i wybrać aktualizacje, które chcemy zainstalować.
4. Po wybraniu aktualizacji opcjonalnych klikamy przycisk **OK**, a następnie pozycję **Zainstaluj aktualizacje**. Jeśli zostanie wyświetlony monit o hasło administratora lub potwierdzenie, wpisujemy hasło lub potwierdzamy.

Powinniśmy aktualizować system jak najczęściej, czyli wtedy, kiedy są dostępne jego aktualizacje. Aktualizacje to najlepszy sposób, aby zapobiec znanym problemom lub je naprawić. Mogą też zwiększyć bezpieczeństwo komputera. Najlepiej więc włączyć funkcję automatycznego aktualizowania. Dzięki temu system Windows będzie instalował nowe aktualizacje, gdy tylko zostaną one udostępnione.

Aktualizacje i oprogramowanie od firmy Microsoft przeznaczone do produktów firmy Microsoft są oferowane bezpłatnie w ramach usług konserwacji i pomocy technicznej. W przypadku innych produktów należy skontaktować się z wydawcą danego programu lub producentem urządzenia, aby dowiedzieć się, czy aktualizacje są bezpłatne.

Czasami może nas denerwować, że niektóre aktualizacje musimy zainstalować osobno (nawet gdy mamy włączone aktualizacje automatyczne), przed lub po zainstalowaniu innych aktualizacji. Najczęściej jest to spowodowane tym, że niektóre aktualizacje wymagają ponownego uruchomienia komputera, zanim zaczną działać. Przykładowo może wystąpić konieczność zainstalowania aktualizacji samej usługi Windows Update, zanim będzie możliwe sprawdzenie, czy są dostępne inne aktualizacje dla danego komputera. W innych sytuacjach aktualizacja może być nową wersją lub dodatkiem Service Pack do oprogramowania, które jest aktualnie uruchomione. Aby upewnić się, że komputer jest gotowy do zainstalowania tych aktualizacji, należy najpierw zainstalować wszystkie ważne aktualizacje dostępne dla tego komputera. Po zainstalowaniu ważnych aktualizacji system Windows wyświetli pytanie, czy użytkownik chce zainstalować aktualizację autonomiczną bądź „wyłączną”.

26. Bezpłatne bezpieczeństwo z MSE

Wszyscy wiemy, że w sieci komputerowej krążą różne wirusy, programy szpiegujące i wykradające dane lub po prostu złośliwe, służące do zniszczenia oprogramowania i danych zainstalowanych na naszym komputerze. Z drugiej strony jest dużo programów antywirusowych, coraz bardziej wyspecjalizowanych, skutecznych i ... drogich. Są wprowadzane też programy bezpłatne, ale ich skuteczność bywa problematyczna.

Microsoft przygotował przed kilku laty program o nazwie Microsoft Security Essentials. Działa on w tle w celu zabezpieczenia komputera. Automatycznie wyszukuje aktualizacje kilka razy dziennie i nie spowalnia komputera podczas pracy. Zachęcam do jego zainstalowania zamiast drogich alternatyw komercyjnych, bo jest łatwy w obsłudze, integruje się z systemem i działa prawie niewidocznie. Stosuję go od samego początku, od pierwszej wersji beta i jak dotąd nie mam problemów z wirusami.

Użytkownik może śledzić działanie komputera, obserwując ikonę programu Microsoft Security Essentials w obszarze powiadomień z prawej strony paska zadań. Kolor zielony oznacza prawidłową ochronę, kolor żółty — potencjalny brak ochrony systemu, a czerwony — zagrożenie dla systemu.

Jeśli ikona jest żółta lub czerwona, klikamy ją. Zostaną wyświetlone szczegółowe informacje i będzie można wykonać odpowiednie czynności. Zwykle najlepiej jest wybrać opcję **Oczyść komputer**, aby usunąć zagrożenie.

Można też sprawić, że zagrożenia będą usuwane automatycznie. W tym celu otwieramy okno programu Microsoft Security Essentials, klikamy kartę Ustawienia i wybieramy opcję **Akcje domyślne**.

Skanowanie na żądanie użytkownika. Po otwarciu okna programu Microsoft Security Essentials zostanie wyświetlona karta **Strona główna**. Możemy wybrać opcję **Szybkie skanowanie** lub **Pełne skanowanie** (i kliknąć przycisk **Skanuj teraz**).

Szybkie skanowanie to wyszukiwanie wirusów we wszystkich miejscach, w których się one zwykle ukrywają. Jest to dobra opcja, jeżeli sprawdzamy wyłącznie ogólny stan systemu. Jeśli jednak podejrzewamy, że komputer został zainfekowany wirusem lub programem szpiegującym, zalecam wybór opcji pełnego skanowania. Komputer odrobinę zwolni, ale podczas pełnego skanowania komputer będzie bardzo dokładnie sprawdzony i zostaną wyszukane wszelkie możliwe problemy.

Skanowanie planowane. Jak sama nazwa wskazuje, możemy ustawić różne pory dnia i tygodnia, w których MSS wykona skanowanie systemu. Domyślnie program Microsoft Security Essentials wykonuje skanowanie komputera raz w tygodniu, o godz. 2:00 w niedzielę. Aby to zmienić, otwieramy okno programu Microsoft

Security Essentials i klikamy kartę **Ustawienia**. W obszarze **Zaplanowane skanowanie** możemy teraz zmienić dzień i godzinę, a także rodzaj skanowania.

Skanowanie wykraczające poza dysk twardy. Jest to bardzo przydatna opcja, dzięki której będą skanowane dyski zewnętrzne i przede wszystkim dyski USB (popularne pendrivy) ponieważ one również mogły zostać zainfekowane. Otwieramy więc okno programu Microsoft Security Essentials i klikamy kartę **Ustawienia**. Przechodzimy do obszaru **Zaawansowane** i klikamy opcję **Skanuj dyski wymienne**. Przy każdym skanowaniu będą również skanowane dyski wymienne (podłączone do komputera). Aby uruchomić skanowanie od razu, wracamy do karty **Strona główna** i klikamy opcję **Skanuj teraz**.

Program można pobrać bezpłatnie ze strony: <https://www.microsoft.com/pl-pl/download/details.aspx?id=5201>

27. Odzyskaj władzę nad komputerem

Zdarza się nieraz, że system Windows zwalnia tak bardzo, że zaczyna nas to bardzo denerwować, bo jakiś chochlik sprawia, że dzieje się to wtedy, gdy bardzo zależy nam na czasie. Kiedy tak się dzieje, to jest bardzo duża szansa na to, że winny jest jeden, konkretny proces - często pochłaniający do 100 procent mocy obliczeniowej procesora, co skutkuje dokuczliwie odczuwalnym dla nas spowolnieniem jego pracy komputera.

W takim przypadku najlepszym rozwiązaniem jest po prostu zakończenie danego procesu. Termin proces może odnosić się do programu lub niezależnej części programu. W chwili gdy piszę ten tekst, mam na komputerze uruchomionych 12 programów, ale aż 74 procesy.

Co więc robić, żeby nie rzucić powolnym komputerem z biurka? Przede wszystkim zachować spokój i określić, czym zajmuje się dany proces i z jakim łączy się programem, aby powstrzymać je od równoczesnego uruchamiania.

Żeby sprawdzić listę procesów, klikamy prawym przyciskiem myszy na pasku zadań i wybieramy opcję **Uruchom Menedżera zadań**. Następnie klikamy na zakładce **Procesy** i wyświetla się nam m.in. kolumna **Procesor CPU**. Teraz na kolumnie **Procesor CPU** ustalmy wyświetlanie wszystkich uruchomionych procesów w zależności aktualnego obciążenia procesora. Dzięki temu program winny naszej udręki z wolno reagującym lub zawieszającym się komputerem zostanie wyświetlony na samej górze okna.

Często zakończenie procesu może być jedyną szansą na odzyskanie kontroli nad komputerem. Aby zakończyć dany proces po prostu go zaznaczamy i klikamy przycisk **Zakończ proces**. Po kliknięciu pojawi się okno dialogowe, w którym system Windows zapyta czy na pewno chcemy to zrobić - klikamy ponownie na przycisku **Zakończ proces**. Niektóre z programów mogą nadal zostać zamknięte lub zwyczajnie przestać odpowiadać, ale dzięki wykonaniu opisanych czynności odzyskamy kontrolę nad naszym komputerem.

28. Windows 8 już jest, a przebija się Windows 10

Rozwój elektroniki i coraz to nowszy i bardziej wydajny sprzęt komputerowy to nie wszystko. Rozpoczynając tą publikację powiedzieliśmy sobie, że tak naprawdę sprzęt, choćby najwyższej klasy, to kupa złomu, jeżeli nie ma do niego odpowiedniego oprogramowania. To dzięki niemu nasz sprzęt żyje, wykonuje nasze polecenia i zapewnia nam w wielu wypadkach możliwość pracy, ale także rozrywki.

Jednym z częściej stosowanych systemów operacyjnych jest Windows 8. Zgodnie z polityką giganta oprogramowania - Microsoft, jego wersje testowe były udostępnione od dawna i można je było za darmo testować.

Jakie są podstawowe cechy systemu Windows 8? Przede wszystkim przygotowany jest on do obsługi komputerów z ekranem dotykowym, co jest atrakcyjną funkcjonalnością, zbliżającą system Windows do smartfonów i tabletów, które też mogą być obsługiwane. Według mnie główną cechą tego systemu jest to, że przeciętny użytkownik może korzystać z komputera w sposób bardziej intuicyjny.

Windows 8 jest przyjazny i zupełnie inaczej zorganizowany. Wszystkie potrzebne i zainstalowane programy kryją się pod kafelkami interfejsu zwanego METRO, który jest jednym z najbardziej charakterystycznych elementów tego systemu. Dość powiedzieć, że pod kafelkami kryją się nie tylko najpotrzebniejsze programy, ale także pogoda, wyniki giełdy, serwisy informacyjne i wiele, wiele innych aplikacji.

Windows 8 nie jest tylko elektroniczną maszyną do pisania i prowadzenia obliczeń. Dzięki jego funkcjonalności możemy wykorzystać jeszcze bardziej nasz komputer jako źródło informacji, rozrywki, zakupów, nauki i wielu innych aktywności.

Zachęcam do poznawania się z nim i korzystania z jego możliwości. Według mnie jest to system wydajny, szybki, intuicyjny i posiadający bardzo elegancki interfejs. Naprawdę, komfort pracy na komputerze z Windows 8 jest bardzo przyjemny.

Zachęcam, aby też, w miarę możliwości i potrzeby, do zapoznania się z nowym systemem – Windows 10. Z pewną przesadą można powiedzieć, że to jest jak przesiadka z samochodu klasy średniej do topowej limuzyny.

Nowy system Microsoftu wywołuje jednak duże zamieszanie. Można go pobrać za darmo – jeśli posiada się legalne wcześniejsze oprogramowanie Windows. Obecnie wybuchła dyskusja wokół tego produktu. Nie dystrybuje się on tak, jak oczekiwał Microsoft. Jest wiele głosów, że ten produkt jest nieudany. Wciąż nie tak wielka jest liczba jego użytkowników. Mam nadzieję, że Czytelnicy dzięki „Oswajanie komputera” będą porównać te systemy i wybiorą dla siebie najlepszy.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES

(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: zpp@zpp.pl, biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl